

Лесни профил
капела у Батајници

Удружење
„Еколошки покрет Земун“
11080 Земун,
Ул. Прегревица 146д

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ „ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ“ ЗА ПЕРИОД 2014 - 2024. ГОДИНА

Септембар 2024.

САДРЖАЈ

УВОД	1
1 ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ.....	1
1.1 Управљање Заштићеним подручјем“Земунски лесни профил“	4
1.1.1 Приоритетне мере и активноста на управљању природним вредностима	4
1.1.2 Приоритетне мере и активноста на управљању културно историјским вредностима	15
1.2 ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА.....	15
1.2.1 Мониторинг	15
1.2.2 Биомониторинг.....	29
1.2.3 Одржавање заштићеног подручја	32
1.2.4 Организовање чуварске службе	38
1.2.5 Крађе и вандализам.....	39
2 НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД.....	40
2.1 Научно истраживачки рад на утврђивању и пребројавању птица на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“	41
2.2 Образовно-истраживачки рад на утврђивању биљних врста на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“	43
2.3 Образовни рад	46
2.4 Едукација Управљача	63
3 АКТИВНОСТИ ЗА ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ	64
3.1 Планирање, изградња и уређење подручја	64
3.2 Активности на реализацији Пројекта „Трим стаза на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници (2018-2024)“	76
3.3 Административни послови везани за одрживо коришћење и уређење заштићеног подручја.....	86
4 ИНФОРМАТИВНО-ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	87
4.1 Презентација Заштићеног подручја- сајт Еколошког покрета Земун	87
4.2 Презентација Заштићеног подручја- едукативне радионице	89
4.3 Презентација Заштићеног подручја- Медији	103
4.4 Презентација Заштићеног подручја- Промотивни материјал.....	112
4.5 Презентација Заштићеног подручја –промоције на сајмовима, фестивалима и конференцијама	119
5 САРАДЊА	122
5.1 Сарадња са институцијама за заштиту животне средине.....	122
5.2 Сарадња са локалним становништвом, власницима и корисницима Заштићеног Подручја	126

5.3	Сарадња са посетиоцима	126
5.4	Сарадња са научним и образовним институцијама	127
5.5	Сарадња са Управљачима заштићених подручја Београда и других заинтересованих из окружења	129
5.6	Сарадња са међународним институцијама и организацијама	130
5.7	Сарадња са Националним парком „Ђердап“	132
5.8	Сарадња са Специјалним резерватом природе „Засавица“	133
5.9	Сарадња са НВО	136
6	ФИНАНСИРАЊЕ	136

УВОД

Заштићено подручје „Лесни профил Капела у Батајници“ је Решењем о проглашењу заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“ Скупштине Града Београда, број 501-108/14-с („Службени лист града Београда“, бр. 44-2014, страна 33), на седници одржаној 28.05.2014. године (у даљем тексту: Решење о проглашењу) проглашено за заштићено подручје од локалног значаја и сврстано у III категорију заштите са површином од 5 ha 41 ar 74 m².

Чланом 7 Решења о проглашењу заштићено подручје се поверава на управљање Удружењу "Еколошки покрет Земун".

На основу члана 54 Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010-исп, 14/2016, 95/2018-др закони и 71/2021) и члана 10 Решења о проглашењу, Управљач „Еколошки покрет Земун“ је у обавези да достави Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014-2024. година најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Управљач је донео План управљања Заштићеним подручјем "Лесни профил Капела у Батајници" за период 2014 до 2024 година, који је достављен Секретаријату за заштиту животне средине 26.11.2014 на сагласност, по претходно добијеном позитивном Мишљењу Завода за заштиту природе Србије број: 020-2571/14 од 20.11.2014. године.

Управни одбор Удружења "Еколошки покрет Земун" је на основу чл. 12. Статута Удружења у Земуну, на седници одржаној 18.9.2024. године усвојио Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014-2024. година.

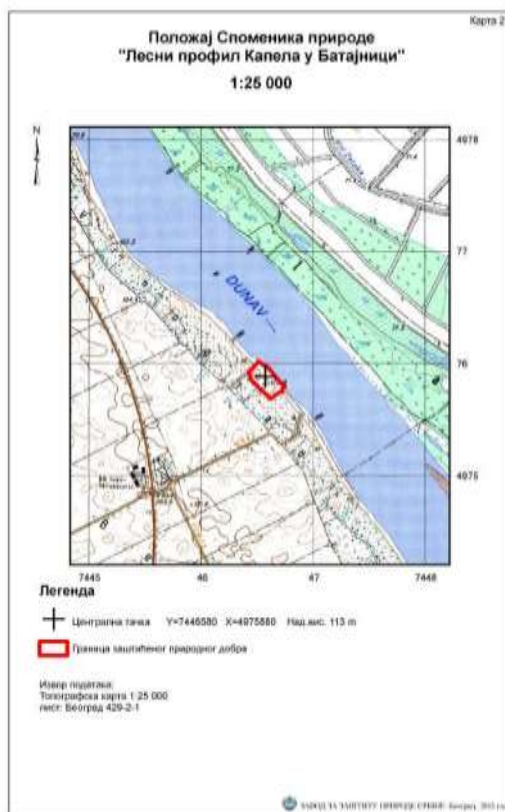
Како План управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014-2024. година, истиче у децембру 2024. а у складу са чл. 54 Закона и чл. 10 Решења, Управљач доставља Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014-2024. година.

1 ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Заштићено Подручје "Лесни профил Капела у Батајници" поседује својства споменика природе и ставља се под заштиту на основу установљених природних обележја - геолошких, геоморфолошких, палеогеографских, палеоклиматолошких, седиментолошких и палеонтолошких вредности, као и значаја са аспекта очувања квалитета животне средине. На овом заштићеном подручју могуће је пратити лесно-палеоземљишне секвенце формиране током последњих пет глацијално-интерглацијалних циклуса и као такво представља један од најкомлетнијих палеоклиматских архива на европском континенту током последњих приближно 800.000 година.

Заштићено подручје "Лесни профил Капела у Батајници" налази се на територији града Београда, на подручју градске општине Земун, к.о. Батајница. Обухвата катастарске парцеле 561/1, 561/2, 561/3, 588/1, 588/2, 589/1, 589/2, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600/1, 600/2, 600/3, 600/4, 600/5, 600/6, 600/7, 601, 587 и делове 2 катастарске парцеле бр. 5522 и 5698. Укупна површина заштићеног подручја износи 5 ha 41 ar 74 m².

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Дужина профила Капела у Батајници износи око 250 m, а висина отвореног дела око 40 m, на надморској висини 113,9 mНМ. Заштићено подручје налази се на обали Дунава између 1184 rkm и 1185 rkm (од ушћа).

Уписан је у Инвентар објеката геонаслеђа Србије (2005): Сремска лесна зараван - листа Објеката геоморфолошког наслеђа (Еолски рељеф, ред. бр. 7.).

Заштићено подручје „Лесни профил Капела у Батајници“ сврстава се у III категорију, као заштићено подручје локалног значаја. На заштићеном подручју утврђује се режим заштите II степена који се спроводи на целој површини заштићеног подручја.

На заштићеном подручју могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности обележја предела и објеката геонаслеђа, као и ограничено коришћење на строго контролисан начин. Радови и активности на заштићеном подручју ограничавају се просторно, временски и по обиму у складу са одрживим коришћењем и капацитетом простора под условом да су планирани радови и капацитети усклађени са концептом заштите и развоја заштићеног подручја и да су прибављени услови заштите природе у складу са законом.

Напомена: ради лакшег сагледавања реализованих активности прилаже се шема на којој су обележене трасе постојећих и ново уређених путева ка и на заштићеном подручју и места постављања степеница, путоказа и обавезних табли (информативне табле – 2 комада и табла о понашању) и „М“ табла. Табле и реквизити постављени у склопу трим стазе ће бити приказани накнадно.

Жутом испрекиданом линијом је обележен прилаз заштићеном подручју из Батајнице улицом Широки пут. На рачвању, десно, је постојећи асфалтирани пут (плава боја), а на

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

лево (зелена боја) је део летњег пута Батајница – Бановци. Код „Заветног крста“ се скреће ка заштићеном подручју. Наранџастом бојом је обележен део пута и подине лесног профила (обале) који припада заштићеном подручју. Пуна линија означава рашчишћене делове трасе, а испрекидане линије постојеће путеве. Црвеном линијом је обележен део где су постављене степенице. Такође су приказана и места на којима су постављени путокази и инфо-табле.

Легенда:

	прилаз ЗП постојећим Широкиим путем из Батајнице
	постојећи асфалтирани пут (могућ је прилаз колима)
	летњи пут Батајница - Бановци (од рачвања до „Заветног крста“)
	уређен део пута ка Заштићеном подручју
	уређен део прилазног пута и подине ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“
	путокази
	инфо – табле, табла о понашању и „М“ табла
	степениште

1.1 УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ“ЗЕМУНСКИ ЛЕСНИ ПРОФИЛ“

Управљач Удружење "Еколошки покрет Земун" је у складу са чланом 7. Решења о проглашењу заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“ дужан да обавља послове заштите и развоја заштићеног подручја са пажњом доброг домаћина. Управљач је ангажовао руководиоца заштићеног подручја са одговарајућом школском спремом у складу са Законом о заштити природе и Правилником о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја. Руководилац Заштићеног Подручја је координирао и договарао све послове и мере на заштити, одржавању и праћењу стања са подизвођачима и извршиоцима на реализацији и остваривању мера и активности, ради унапређења природних и створених вредности заштићеног подручја

1.1.1 Приоритетне мере и активност на управљању природним вредностима

У протеклих 10 година Управљач је обезбедио спровођење приоритетних мера и активности на успостављању одговарајуће организације послова и задатака у складу са Решењем, а у оквиру поверених послова. Реализујући чл. 9 Решења Управљач је нарочито водио рачуна о следећем обавезама, којим је дужан да:

- заштићено подручје чува и одржава у складу са режимом и мерама заштите прописаним законом и овим решењем;
- заштићено подручје обележи постављањем табле одговарајућег изгледа и стара се да непрекидно буде обележено на прописан начин (назив, основни подаци, графички приказ заштићеног подручја) уз претходно прибављену сагласност организације за заштиту природе;
- постави табле са јасно дефинисаним правилима понашања посетилаца, обавезама и ограничењима у погледу коришћења заштићеног подручја;
- спречи активности које могу да наруше вредности заштићеног подручја, а у случају насталих промена које могу уништити или нарушити основну вредност заштићеног подручја без одлагања обавести организацију за заштиту природе и надлежни инспекцијски орган;
- обезбеди услове за развој образовних и научно-истраживачких, информативно-пропагандних и других активности ради афирмације заштићеног подручја;
- формира базу података о стању чинилаца заштићеног подручја у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном подручју;
- донесе план и програм управљања заштићеним подручјем у складу са законом и овим решењем;
- донесе акт о унутрашњем реду и организује чуварску службу;
- обавља друге послове у складу са законом и овим решењем или поступа по захтеву организације за заштиту природе, односно по налогу надлежног инспектора.

Такође, Управљач је обезбедио спровођење прописаног режима заштите (II степен заштите) и очување природног добра, тако што је своје развојне активности ускладио са циљевима очувања и унапређења заштићеног подручја у складу са преузетим законским обавезама и финансијским планом за сваку текућу годину.

У складу са чл 9. и приоритетним циљевима Плана управљања спроведено је следеће:

- У извештајом периоду Управљач је чувао и одржавао заштићено подручје у складу са режимом и мерама заштите. Континуирано је вршено уређење, одржавање и

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- сређивање простора, тако да је омогућено одрживо коришћење природних ресурса на вертикалном нивоу профила, у подини профила на обали узимајући у обзир висок водостај Дунава, као и на делу атарског пута (ширине 40 m дужине 200 m) који се налази у заштићеном подручју од Заветног крста до обале Дунава;
- Успостављена је чуварска служба у циљу спречавања активности које могу да наруше вредности заштићеног подручја. Уговором о раду ангажован је Чувар за обављање послова контроле и надзора заштићеног подручја, као део система управљања над природним добром које се реализује у смислу превентивне заштите;
 - Формирана је база података о стању чинилаца заштићеног подручја у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања заштићеног подручја и околине, понајвише водостаја Дунава. Вршена је редовна евиденција о природним вредностима са фотодокументацијом као системом мониторинга, који представљају континуалну контролу и праћење стања животне средине и неког њеног сегмента;
 - До усвајања Привременог програма управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за 2014. годину (25-К/2014) и прибављања потребних сагласности за израду информативне табле и повољних хидролошких услова за њено постављање, Управљач је предходно извршио обележавање заштићеног подручја постављањем 4 привремене ознаке - пластифициране табле којима се јасно истакло да је део десне обале Дунава, узводно 100 m од краја улице Широки пут у Батајници, заштићено подручје "Лесни профил Капела у Батајници".

- У складу законским обавезама и Правилником о начину обележавања заштићених природних добара (Сл. гласник РС, бр. 30/92, 24/94 и 17/96), а по добијању сагласности Града Београда, Секретаријата за заштиту животне средине на Привремени програм управљања заштићеним подручјем "Лесни профил Капела у Батајници" (бр. 501-180/14-V-03 од 08.08.2014) Управљач је изградио и поставио табле уз предходно прибављену сагласност Завода за заштиту природе Србије о којима се непрекидно стара и то:

1. **Информативне табле**, одговарајућег и прописаног изгледа на српском и енглеском језику. Собзиром на величину заштићеног подручја постављене су две табле на прилазима заштићеном подручју и то:

1.1 На обали Дунава - узводно од асфалтираног пута (2014, 2015, 2016, 2024): Прва метална Информативна табла је постављена крајем **2014. године** у подножју „зуба“, односно, испред лесног профила из правца којим је једино био могућ прилаз заштићеном подручју. Табла садржи основне информације (назив, основни подаци, графички приказ заштићеног подручја) које недвомислено показују да је део обале Дунава заштићено подручје са препознатљивим обележјем. Табла је била двострана са текстом на српском и енглеском.

ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ
ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ

ПРИРОДНО ДОБРО "ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ" ПРОГЛАШАВА СЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ КАО СПОМЕНИК ПРИРОДЕ НА ОСНОВУ УСТАНОВЉЕНИХ ПРИРОДНИХ ОБЕЛЕЖЈА – ГЕОЛОШКИХ, ГЕОМОРФОЛОШКИХ, ПАЛЕОГЕОГРАФСКИХ, ПАЛЕОКЛИМАТОЛОШКИХ, СЕДИМЕНТОЛОШКИХ И ПАЛЕОНТОЛОШКИХ ВРЕДНОСТИ, КАО ПОСЕБНО ВРЕДАН ОБЈЕКАТ ГЕОНАСЛЕЂА И РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ ДОКАЗ ПАЛЕОГЕОГРАФСКИХ ЗБИВАЊА ЗА ВРЕМЕ ЛЕДЕНОГ ДОБА НА ОВИМ ПРОСТОРИМА.

III КАТЕГОРИЈА ЗАШТИТЕ – ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ ЛОКАЛНОГ ЗНАЧАЈА

ПОД ЗАШТИТОМ ЈЕ ДРЖАВЕ
Решенје број: 501-105/14-С, Скупштина града Београда, 28.05.2014. године.
УПРАВЉАЧ "ЕКОЛОШКИ ПОКРЕТ ЗЕМУН" www.ekomika.org.rs и www.kapela.rs

Еколошки покрет Земун

PROTECTED AREA
LOESS PROFILE KAPELA - BATAJNICA

**Лесни профил
капела у Батајници**

THE NATURAL MONUMENT "LOESS PROFILE KAPELA - BATAJNICA" WAS DESIGNATED AS PROTECTED AREA BASED ON ITS NATURAL FEATURES - GEOLOGICAL, GEOMORPHOLOGICAL, PALEOGEOGRAPHIC, PALEOCLIMATIC, SEDIMENTOLOGICAL AND PALEONTOLOGICAL VALUES, REPRESENTING GEOLOGICAL HERITAGE OF OUTSTANDING VALUE AND A REPRESENTATIVE PROOF OF PALEOGEOGRAPHIC DEVELOPMENTS DURING THE ICE AGE IN THE REGION.

III CATEGORY OF PROTECTION – PROTECTED AREA OF LOCAL IMPORTANCE

UNDER THE PROTECTION OF THE STATE
Decision number 501-108/14-C, Assembly of the City of Belgrade, 28th May 2014.
MANAGER ASSOCIATION "ECOLOGICAL MOVEMENT ZEMUN" www.lagumica.org.rs and www.leszemun.rs

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

2015 - Како је метална Информативна табла украдена почетком 2015. године (непосредно након постављања), спроведена је сва потребна административна преписка са надлежним службама (Секретаријати за заштиту животне средине и инспекцијске послове Града Београда, Завод за заштиту природе Србије и МУП), након чега је постављено привремено обележје. После крађе информативне табле заштићено подручје је одмах обележено привременим ознакама (пластифицираним обавештењима), до постављања „Табле о понашању“ када је као привремено решење на полеђини табле о понашању постављена табла са основним информацијама на српском језику

ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ
"ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ"
ПРИРОДНО ДОБРО "ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ" ПРОГЛАШАВА СЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈЕМ КАО СПОМЕНИК ПРИРОДЕ НА ОСНОВУ УСТАНОВЉЕНИХ ПРИРОДНИХ ОБЛЕЖА – ГЕОЛОШКИХ, ГЕОМОРФОЛОШКИХ, ПАЛЕОГЕОГРАФСКИХ И ПАЛЕОНТОЛОШКИХ ВРЕДНОСТИ, КАО ПОСЕБНО ВРЕДАН ОБЈЕКТ ГЕОНАСЛЕЂА И РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ ДОКАЗ ПАЛЕОГЕОГРАФСКИХ ЗБИВАЊА ЗА ВРЕМЕ ЛЕДЕНОГ ДОБА НА ОВИМ ПРОСТОРИМА.
III КАТЕГОРИЈА ЗАШТИТЕ – ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ
ЛОКАЛНОГ ЗНАЧАЈА
ПОД ЗАШТИТОМ ЈЕ ДРЖАВЕ
РЕШЕЊЕ БРОЈ: 361-180/34-С, ОДЛУКА ГРАДА БЕОГРАДА, 28.05.2014. ГОДИНЕ
УПРАВЉАЧУ "ЕКОЛОШКИ ПОКРЕТ ЗЕМУН"

У **2016. години** изграђена је нова, овај пут, дрвена табла и постављена је на месту претходне металне. Табла је двострана са текстом на српском и енглеском.

Дрвена информативна табла (постављена 2016.) са двојезичним паноима на српском и енглеском језику је сачувана у добром стању до 2024. године, када је замењена само српска страна паноа (која је избледела због изложености Сунцу).

1.2 Друга Информативна табла на прилазу од „Заветног крста“ (2017): постављена је након уређења зараслог сурдука у прилазни пут чиме је створена могућности да се дође до заштићеног подручја са узводне стране. На овај начин извршено је обележавање локације ЗП „Лесни профил Капела у Батајници, на граници заштићеног подручја из правца „Заветног крста“. Табла је такође двострана и двојезична.

2. Табла о понашању, са јасно дефинисаним правилима понашања посетилаца (2015, 2024). Првобитна табла о понашању постављена је 2015. године. Како је табла о понашању нестала током 2023. године, изграђена је и постављена нова 2024. године на истој локацији.

3. „М-табла“ – пружа занимљиве и поучне информација о лесном профилу у Батајници (2016)

2016. године постављена је „М-табла“ у формату отворене књиге, на српском и енглеском језику. „М – табла“ садржи велики број података, шта је лес, опис настанка леса, опис временских услова током настанка лесних слојева, датовање, значај и везу са теоријом осунчавања М. Миланковића, као и одговор на питање када се први пут спомињу лесни профили. Ова табла омогућава посетиоцима (када нису део вођене групе) сазнају нешто о заштићеном подручју. Истовремено, представља и велики допринос Управљача на очувању, промоцији и заштити „Лесног профила Капела у Батајници“.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ

www.lagumica.org.rs и www.leszemun.rs

Лесни профил
Капела у Батајници

Литика
истрца које ствара зови се **ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ** и радан је од најзначајнијих европских локалитета за проучавање климатских промена током квартерне ледено доба.

Током ледних климатских фаза, из ових долина су снажни ветрови подицали материјал, првенствено глина, а потом таложиле. Тако су настали слојеви жућкасте боје – слојеви лесе (означа L на слици). Лес је стага стена еоловог порекла (Еол – грч бог ветра).

Лесни профил Капела у Батајници формиран је током више од 750.000 година. Најстарији део профила настао је савремене Фосилне (реинг) и еоловог порекла, али је током последњих 600.000 година антропоген доминантан.

Кarakterистике Фосилне земљишта указују на умерену климату транзицију од влажне суб-медијеранске средине, према изградњи умерених савана, до првих сувих степских услова, тропом којих су формирани черозоми.

Бурне природне процесе преко спонтаног одређивања и два слоја вулканског пепела која се налазе у овом профилу.

Квартар је период Земљине прошлости, који је почео пре око 2,6 милиона година, а карактеристичан је по постепеном глобалном хлађењу, које се одвијало кроз цикличне савне епаизодне (интерглацијалне) и топлије (интерглацијалне) фазе. Овај период се назива и ледним добом.

Током топлијих и влажнијих фаза, на одређеним местима се обривала бујна вегетација, а потом и слој земљишта. У наредној хладној фази, земљишта су прерасла у тропску слој лесе и тропско лесно-фосилна. Фосилна земљишта се на профилу приказују по савременој црвеној или смеђој боји (означа S).

Савне ових фаза је чувени српски и светски научник **Милутин Миланковић** објаснио астрономским факторима – променама у путањи Земље око Сунца и нагибности њене осе ротације.

Цикличне климатске промене су у Панонском басину најбоље уочљиве на лесним профилима. Лес је седиментна стена, сачињена од глина, прошиви и лесеа. Најзначајнији извор материјала су широке долине река које се од Алпа и Карпата спуштају у Панонском басин.

Да ли сте знали да: Први спис лесе у европској литератури потиче из 1726. године - у списку **Данијела Ринковског Милутић** проф. Марсели (Marsigli) је приказао цртао лесних одрека лесе обале Дунава у Панонском басину. Можда га је инспирисао уредно или профилу?

Палеоклиматски запис последњих 5,3 милиона година

др Милутин Јанковић

PROTECTED AREA LOESS SECTION KAPELA IN BATAJNICA

www.lagumica.org.rs and www.leszemun.rs

Лесни профил
Капела у Батајници

The cliff in front of you is called the **LOESS SECTION KAPELA IN BATAJNICA** which is one of the most important European loess sites for research of climatic changes during the Quaternary Ice Age.

During cooler climatic phases, strong winds lifted these materials, transported and accumulated them thus creating yellowish layers – loess layers (marked as L on the figure). Therefore, loess is a rock of aeolian origin (Aeolus – Greek god of wind).

Loess section Kapela was formed during last more than 750,000 years. The oldest part of the section is made up of fluvial and aeolian sediments, however during the last 600,000 years aeolian accumulation is most dominant.

The characteristics of fossil soils indicate a clear climatic transition from a more humid sub-mediterranean environment, through temperate forest ecosystems, to dry steppe environments during which chernozems were formed.

Trails of more violent natural processes from the Pleistocene are evident in two layers of volcanic ash which are present at this section.

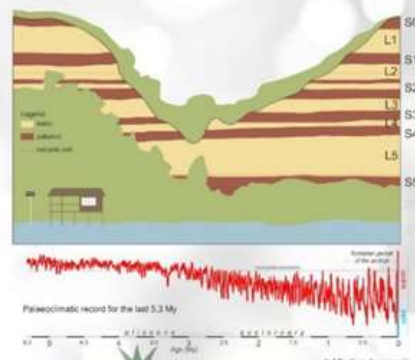
The Quaternary is a period in Earth's geological history which began 2.6 million years ago and it is characterized by gradual global cooling, which took place through cyclic shifts between cooler (glacial) and warmer (interglacial) phases. This period is also called **Ice Age**.

During warmer and more humid phases, the loess surface area was covered with lush vegetation and then with soil. In the next, cooler phase, the soil was covered with a layer of loess thus creating fossil soil or paleosols. These fossil soils can be recognized by their red or brownish color (marked as S on the figure).

Cyclic shifts between these phases were explained by the world famous Serbian scientist **Milutin Milanković**, who described them as a result of astronomical factors: changes in the Earth's orbit and tilting of the Earth's rotation axis.

Cyclical climate changes in the Panionian basin are best obtained in loess sections. Loess is a sedimentary rock which consists of clay, dust and sand particles. The main source of these materials are wide valleys of Panionian rivers which flow from the Alps and Carpathians into the Panionian basin.

Did you know that: The first description of loess in European literature dates from 1726. In his book, **Daniil Rinkovskii Milutich** (Prof. Marsigli Myslouski), count Marsigli made a drawing of loess sections on the right bank of the Danube River in the Panionian basin. Could it be that his inspiration came from this section precisely?

Палеоклиматски запис за последњих 5,3 милиона година

др Милутин Јанковић

Током неколико година, праћењем и фотографисањем положаја дела лесног профила под називом „Зуб“ уочена је блага, али константна регресија нагињања ка Дунаву, односно, постојала је бојазан да ће доћи до обурвања овог дела лесног профила испод ког се налазила „М-табла“. Како би се упозорили посетиоци да може доћи до обрушавања „зуба“, као и да није безбедно задржавање у његовом подножју, у периоду 2018-2022. године преко текста су постављени панои са упозоравајућим текстом. Пре рушења „зуба“ табла је измештена на безбедну локацију (2022), а током **2023. године** урађени су нови панои и постављени на измештену „М-таблу“.

- Удружење „Еколошки покрет Земун“ потписало је Протоколе о сарадњи са Рударско геолошким факултетом из Београда и Географским факултетом из Новог Сада и Београда, ради обезбеђивања услова за развој образовних и научно-истраживачких активности. Управљач редовно организује стручне и образовне радионице за грађане свих старосних и образовних профила (децу, ученике, студенте, одрасле) ангажујући стручна лица из дате области. Заједнички рад пружа могућност појединим експертима и стручној јавности да кроз наменска истраживања унапређује своја

- знања, а касније то са Управљачем искористи за промоцију и афирмацију заштићеног подручја.
- Донет је План управљања заштићеним подручјем "Лесни профил Капела у Батајници" за период 2014-2024 (у даљем тексту "План"), број: 51-К/2014. План је постављен на јавни увид на сајту Управљача [http://www. Lagumica.org.rs/2014/09/05/javni-vidzasticeno-podrucje-lesni-profil-kapela-u-batajnici/](http://www.Lagumica.org.rs/2014/09/05/javni-vidzasticeno-podrucje-lesni-profil-kapela-u-batajnici/) . По истеку од 30 дана, поднет је Захтев за мишљење Заводу за заштиту природе Србије. Завод за заштиту природе Србије је констатовао да су предвиђене све неопходне мере и активности на спровођењу заштите, уређења, унапређења и презентације заштићеног природног добра у циљу његовог очувања и заштите. На основу наведеног Завод је дао позитивно Мишљење број: 020-2571/14 од 20.11.2014. године. Управљач је десетогодишњи План Управљања заштићеним подручјем "Лесни профил Капела у Батајници" са позитивним мишљењем Завода доставио Секретаријату за заштиту животне средине дана 26.11.2014. године на сагласност.
 - Управљач редовно у законском року доноси Годишњи Програм управљања за ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ уз предходно добијено Решење о условима заштите природе и Мишљење Завода за заштиту природе Србије о њиховој уграђености у Програме. Поменути Годишњим програмима се разрађује десетогодишњи План управљања;
 - На поменуте Годишње програме добија се сагласност Градског секретаријата за заштиту животне средине;
 - Такође, редовно у законском року се предају и Годишњи извештаји о реализацији Програма, који су коришћени и за израду овог извештаја. Годишњи Програми и Извештаји се постављају и на сајт управљача. Такође, исти се достављају и градском Секретаријату за инспекцијске послове и Заводу за заштиту природе Србије.
 - Донет је Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ бр. 54-К/2014 од 17.09.2014 и успостављена је чуварска служба, за обављање послова контроле и надзора заштићеног подручја, као део система управљања над природним добром које се реализује у смислу превентивне заштите;
 - За потребе обележавања заштићеног подручја поднет је захтев број 37-К/2014 Републичком геодетском заводу-Служба за катастар непокретности Земун, за вађење копија плана катастарских парцела у КО Батајница и власничких листова локације заштићеног подручја. Катастар Земуна је 12.08.2014. године доставио Управљачу Копије плана, као и преписе листа непокретности.
 - Извршено је геодетско обележавање катастарских парцела на којима се налази заштићено подручје као и и геодетски премер кат.парц. бр. 561/1, 561/2, 561/3, 588/1, 588/2, 589/1, 589/2, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600/1, 600/2, 600/3, 600/4, 600/5, 600/6, 600/7, 601, 587 и делове 2 кат. Парц. бр. 5522 и 5698. Све парцеле припадају К.О. Батајница, градска општина Земун, град Београд. Укупна површина заштићеног подручја износи 5 ha 41 ar 74 m².
 - Геодетско обележавање четири граничне тачке на којима се заштићено подручје граничи са парцелама које нису под заштитом, извршено је 2016. године од стране стручне службе Гео инфа. Поред геометара у обележавању је учествовао и представник МЗ Батајница чија помоћ је била неопходна из више разлога. Локација на брегу (горњем нивоу), која припада заштићеном подручју је била непроходна, зарасла у шуму и шипражје и било је тешко приступити им. Локација две тачке на

обали Дунава су услед високог водостаја биле недоступна, тако да су обележене тачке које су на обали.

- Управљач је током протеклих 10 година обављао и друге послове у складу са Законом и Решењем у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, Секретаријатом за заштиту животне средине, Секретаријатом за инспекцијске послове, као и другим заинтересованим институцијама, организацијама и НВО организацијама.

Годишњим програмима управљања реализоване су активности предвиђене Планом управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014-2024 година као што је:

- Планирање, изградња и уређење заштићеног подручја у циљу одрживог коришћења природних вредности и активности које обухватају интегрални приступ заштити природног наслеђа конципиране су тако да садрже све елементе из Решења о проглашењу заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“ као и обавезу предузимања свих расположивих мера заштите природног добра и очувања основних вредности које се у њему налазе. У складу са наведеним Управљач је изградио, обновио и поставио:
- Прилазну стазу на месту некатегорисаног пута од Заветног крста (на локалном путу Батајница –Бановци) до стрмине на обали Дунава;
- Дрвено степениште са рукохватом на крају прилазног пута, како би се омогућио прилаз подини профила и Дунаву;
- Путоказе на прилазима заштићеном подручју;
- Табле „Забрањено бацање отпада“
- Непокретне ђубријере за одржавање чистоће;
- Део „Трим стазе“ са реквизитима за вежбање и информативним таблама уз сваки реквизит;
- Презентација заштићеног подручја остварена је путем сајта Управљача, писаних и електронских медија, промотивних филмова и публикација и постављених табла;
- Сарадња са власницима парцела на којима се налази природно добро, сарадња са посетиоцима, сарадња са научним и образовним институцијама, сарадња са другим удружењима, а нарочито се истиче сарадња са другим управљачима у нашој земљи и иностранству, као размена искустава и преноса добре праксе.

1.1.2 Приоритетне мере и активност на управљању културно историјским вредностима

Богатство природне и културно-историјске баштине подручја ствара могућност да се у сарадњи са заинтересованим субјектима са територије општине Земун, Града Београда, ТОБ, слива Дунава и др. заинтересованим субјектима, путем разних манифестација и кампова, одвијају едукативне и промотивне активности. Мало је познато да се на 1189. речном кт Дунава налазе Нови Бановци у чијем центру постоји римско археолошко налазиште „Бургена“. Ово насеље је само 5 km удаљено од ЗП и Батајнице. Батајница је према мишљењу историчара постојала као насеље још у бронзаном добу (поткрепљено ископинама у близини Дунава). Летњи пут је изолован од великог саобраћаја и ствара могућност стварања нових тематских стаза. Постоји и велики број легенди везаних за римски пут.

1.2 ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1.2.1 Мониторинг

Мониторинг ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ представља континуирану контролу и праћење стања животне средине и неког њеног сегмента, уз израду фотодокументације. Током десет година Управљач је формирао базу података о стању чинилаца заштићеног подручја , тако што је водио евиденцију о природним вредностима и редовним фотографисањем локације и насталих промена на локацији створио фотодокументацију, која даје визуелан изглед стања заштићеног природног добра.

У извештајном периоду праћен је водостај Дунава, постојеће стање лесних одсека, биљне и животињске врсте, као и број посетилаца и њихове навике. Такође посебно су се посматрали постојећи привремене објекти на локацији заштићеног подручја.

Информације и подаци које су прикупљени путем вођења евиденције о стању лесног одсека, приступног пута од Заветног крста до Дунава, подине профила, као и Дунава, дефинисани су као главни чиниоци који имају непосредан утицај на лесни профил и заштићено подручје и могу се приказати кроз следеће:

1.2.1.1 Обрушавање, обурвавање, одроњавање лесног одсека

Током извештајног периода, било је како мањег обрушавања ивичних делова лесног платоа, тако и сталног мањег одроњавања доњих делова лесног профила услед дејстава виоког водостаја Дунава. 2021. године уочен је мањи одрон код малих степеница.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Приликом обиласка заштићеног подручја 2017 године са проф. др Млађеном Јовановићем констатована је промена на делу лесног профила у Батајници под именом „зуб“ који је уједно и његов заштитни знак.

2014

2017

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

О насталој промени у складу са обавезама Управљача послата су Обавештења бр. 80-К/2017 -1,2 и 3 од **23.10.2017. године** Граду Београду - Секретаријату за заштиту животне средине, Секретаријату за инспекцијске послове и Заводу за заштиту природе Србије.

Такође, у сваком наредном годишњем извештају описано је стање „зуб-а“ са констатацијом да се морају предузети неопходне мере и активности на спречавању могућег акцидента. Удружење је **2018. године** упозоравајућом траком обележило подручје у коме постоји опасност од обрушавања и забрана задржавања, како људи, тако и возила. Такође, постављена су и пластифицирана обавештења о постојећој опасности да се „зуб“ обруши.

Управљач је припремио Обавештење о промени стања дела лесног профила тзв. „зуба“ на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ бр. 93-К/2019 од **12.11.2019. године** и проследио надлежним институцијама (Заводу за заштиту природе Србије, Граду Београду – Секретаријату за инспекцијске послове и Секретаријату за заштиту животне средине).

У Годишњем извештају из **2020. године** је дато стање профила са посебним акцентом на део који се назива „зуб“.

2021. године у договору са представником Завода за заштиту природе Србије и чланом научног тима који помаже Управљачу, др Млађен Јовановић је крајем јула 2021. године припремио Стручно мишљење бр. 36-К/2021, а представник Завода је извршио обилазак у циљу давања стручног мишљења о стању "зуба".

Према мишљењу Проф. др М. Јовановића препоручено је предузимање других мера које би довеле до отклањања опасности од обрушавања „зуба“. Управљач је тражио од Завода за заштиту природе Србије услове за контролисано уклањање "зуба" како би ову активност уврстио у Програм управљања за 2022. годину.

Управљач је опет поставио упозорење да се посетиоци не задржавају у зони испод "зуба", јер је "зуб" склон паду и упозоравајућу траку, коју посетиоци скидају ради лакшег пролаза.

Карактеристично за овај део профила је да се уназад око 30 година могло констатовати стабилно стање, све до 2017. године када је забележена већа нагнутост лесног одсека према Дунаву, односно забележено је регресивно померање - нагињање одсека, описаног као „зуб“ према реци Дунав. По тумачењима стручњака ово се може окарактерисати као регресивно померање одсека, односно као природни процес на који утичу како активности Дунава у подножју, тако и гравитационе силе. Међутим, овај процес може имати негативне последице на околину и безбедност посетилаца, стога се овај део заштићеног подручја редовно фотографисао из истог положаја како би се уочиле евентуалне промене и нагнутост ка обали и Дунаву, па и потенцијална могућност ка обурвавању. Стављањем под посебну контролу и надзор и бележењем промена од 2017. до 2022. године Управљач је настојао да унапреди и заштити овај део заштићеног подручја. Током 2021. године проф. др Млађен Јовановић Универзитета у Новом Саду,

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Природно-математички факултет констатовао је у „Мишљењу о стању зуба на лесном профилу Батајница –Капела“ следеће:

„Угао под којим се налази указује на његово неизоставно превртање/одроњавање које ће се десити без упозорења, односно појава које би указале на скоро обрушавање. Како се на обали Дунава, тачно испод стуба окупљају риболовци, а најчешће ту паркирају своја возила, извесне су повреде и/или материјална штета. Степен повреда зависи од начина пада и положаја људи, али с обзиром на велику висину са које би дошло до одроњавања велике масе материјала, може доћи и до смртног исхода.

Можда најбоља илустрација овог процеса је одрон који се пре десетак година десио на лесном профилу Земун, када се у једном маху одронило више десетина тона материјала – део је пао у Дунав, а део се задржао у подини профила, маскирајући доњих 8-9 м профила.

Управљач овог заштићеног профила, Еколошки покрет Земун, је у више наврата постављао на локалитету обавештења о опасности, оградавао угрожено подручје одговарајућим тракама, али ове мере нису утицале на пецароше и излетнике.

Препоручио бих предузимање других мера које би довеле до отклањања опасности, а не само до обавештавања о опасности.“

Узимајући у обзир напред дато Мишљење, Управљач је Годишњим програмом управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ за **2022. годину** планирао активности на извођењу радова на контролисаном обурвавању (рушењу) дела лесног профила под називом „Зуб“ на који је добијена сагласност Секретаријата за заштиту животне средине, и позитивно Мишљење Завод за заштиту природе Србије.

Контролисано обурвавање (рушење) дела лесног профила под називом „Зуб“ извршено је у октобру 2022. године. Управљач је издао Одобрење бр. 56-К/2022 од 3.10.2022. године за радове на контролисаном рушењу дела лесног профила, висине 12 метара. Одобрење је обухватило радове на рушењу као и санацију простора после рушења. Одобрење је издато у складу са Условима Завода за заштиту природе Србије број: 03 бр.020-3574/2 од 10.12.2021, а у складу са издатим условима обезбеђен је и стручни надзор. На основу Решења о условима природе Управљач је ангажовао Александра Лукића, лиценца број 411К55717 за Стручни надзор-лице које испуњава услове прописане законом за одговорног извођача радова.

Контролисано обурвавање- рушење дела лесног профила под називом „Зуб“ извршено је 15 и 16 октобра 2022. године у присуству представника горе наведених институција.

Извођач је предходног дана извршио обележавање и поставио је упозоравајуће траке како би се посетиоци упозорили да не бораве на овој локацији.

Реализација рушења „Зуба“ извршена је у свему према условима заштите природе и условима заштите на раду уз присуство Управљача Љиљане Марјановић, професора др Млађена Јовановића, представника Завода за заштиту природе Срђана Маринчића, стручног назора Александра Лукића и инспектора Младена Тодорчевића. Сачињени су записници о извршеном стручном назору и инспекцијском надзору.

Извођач радова је након интервенције на делу лесног профила извршио санацију и нивелацију терена и одвезао део вишак обрушеног материјал, односно земље на одобрену депонију.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Лесни профил
Капела у Батајници

Контролисано рушење дела
лесног профила Капела у Батајници
16. октобар 2022.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

На овом примеру, као што је вишегодишње континуирано посматрање, бележење и фотографисање лесног профила, може се констатовати да је мониторинг веома важан сегмент управљања заштићеним подручјем као што је Споменик природе „Лесни профил Капела у Батајници. Управљач је кроз праћење стања и фотодокументацију могао да донесе исправну одлуку и изврши контролисано обурвавање-рушење дела лесног профила који је представљао опасност.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

1.2.1.2 Бујичне воде (2019, 2020)

2019. године примећено је значајно испирање материјала са темељних стопа табли.

Такође, услед обилних кишних епизода **2019. године** дошло је до значајног спирања материјала са приступног пута из правца заветног крста. Доста је испран и материјал испод и око степеница.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Бујичне воде разорног интензитета, које су се услед обилних киша сливале од Заветног крста до Дунава, уређеном прилазном стазом, забележене су први пут **2022. године** (од када Управљач врши мониторинг лесног профила у Батајници). Настале промене и оштећења забележена су на фотографијама. Уређена стаза је настала на месту некадашњег сурдука, који су најчешће природне вододерине које је човек искористио за силаске са лесних платоа до обале. Скидањем вегетације и насипањем туцаника повећан је површински отицај, а самим тим и еродибилна моћ формираних бујица.

Београд и околину често су захватале олује са великим количинама падавина, услед којих су настајали бујични потоци од Заветног крста до обале Дунава, различитих интензитета. Мање бујице су изазивале само спирање насутог материјала и делимично подлоге, док је бујица из **2022. године**, јаког интензитета изазвала ерозију и одношење еродованог материјала, стварајући јаруге дубоке и преко 2 метра, поткопавајући и постојеће степениште. У циљу заштите посетилаца извршено је обележавање и забрана проласка преко великог степеништа у подини профила.

1.2.1.3 Водостај Дунава

Подина заштићеног лесног профила, а самим тим и садржаји који су на њој постављени, се налази у кориту Дунава, тако да се може рећи да је директно изложена нивоима Дунава, тј. да је утицај водостаја Дунава на заштићено подручје значајно:

- од водостаја Дунава зависи да ли се на заштићено подручје може доћи, као и колика је ширина обале која се може користити за обилазак и боравак на заштићеном подручју;
- при високим водостајима Дунав плави подину, као и садржаје на њој. При опадању водостаја велика количина наплавина остаје на заштићеном подручју, а честа су и оштећења мобилијара и мањи одрони (2014, 2016, 2018 (јан-мај), 2023 (јан-јун));
- при дуготрајним периодима са ниским водостајима, на заштићеном подручју је примећено велико бујање вегетације, које иначе нема када су промене водостаја учесталије (2015, 2017, 2018 (друга половина године));
- забележена је и година са значајном појавом ледохода и ледостаја на заштићеном подручју (јан-фебр 2017);

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- посебно су незгодне биле године када су дуготрајни периоди водостаја преко 380 cm падали у периодима најповољнијим за реализацију активности (мај-јун 2019, 2023, 2024).

За заштићено подручје меродавна је х.с. Земун, а осматрање водостаја врши и јавно објављује Републички хидрометеоролошки завод Србије. Управљач у својој бази има податке о забележеним водостајима, које је приказивао редовно и у Годишњим извештајима. Праћењем водостаја, ради планирања многих активности на заштићеном подручју, може се констатовати да када је ниво водостаја 380 cm и више, није могуће доћи до заштићеног подручја копненим путем. Како је од 2022. до 2024. године насипан локални пут дуж обале Дунава, низводно од локације заштићеног подручја у току 2024. године омогућен је прилаз копненим путем на нивоу водостаја 330 cm.

За период осматрања 2014-2024 (до септембра 2024), највиши водостај од 631 cm је забележен 23.05. 2014. године, а најнижи од 179 cm 11.09.2024. године.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Осцилирање водостаја током протеклих година, приморавало је Управљача да више пута отказује радове, а исто тако и да сваки пут након повлачења воде изврши уређење и чишћење од великих количина наплавина и другог отпада поготово пластике.

Услед наведеног варирања водостаја Дунава, дошло је до уништавања постављених табли и реквизита у подини профила, што веома отежава рад Управљача.

1.2.1.4 Наплавине и отпад

Мониторингом лесног профила и чинилаца који утичу на стање одсека, Управљач је врло брзо схватио, да веома велики утицај на заштићено подручје у целини има Дунав. Поред већ наведених утицаја овде се издваја и наводи током свих 10 година - наносење наплавина. Дунав током високог водостаја подиже са обала и носи крупан природан и вештачки отпад. Након повлачења великих вода Дунава у подини профила остају огромне количине природног (балвани, грање, пањеви, цела стабала са корењем) и вештачког отпада (пластичне и стаклене боце, пластичне кесе и џакови, бела техника, гуме и други разноврсни отпад.

Иако је радом Управљача на едукацији и добром сарадњом са власницима и корисницима парцела у границама заштићеног подручја престала навика да се отпад баца са горњих парцела или из чамца или депонује у подини на лесном одсеку, Управљач је и даље суочен са великим количинама наплавина које Дунав наноси и оставља у подини профила на заштићеном подручју након повлачења у корито.

Отпад вештачког порекла се сакупља и односи до контејнера, а природни отпад се скупља а не ретко га и локално становништво користи за своје потребе.

1.2.1.5 Привремени објекти за одмор

Заштићено подручје се налази 200 метара узводно од асфалтираног пута (сурдука) којим се долази из Батајнице на обалу Дунава, тако да је ова локација изузетно пожељна за могућу градњу привремених објеката.

Како се на горњој слици види постоје мањи грађевински објекти који се налазе на локацији заштићеног подручја изграђени и више деценија уназад. У току протеклих 10 година било је више покушаја припремања терена за могућу нову градњу, али су одмах заустављени. У **2016** години Управљач се суочио са непријављеним радовима на постојећем објекту (слика испод) у подини профлана од стране НН лица, те су спроведене мере и активности у складу са Правилником. Поднето је Обавештење надлежним организацијама и институцијама. На захтев инспекције за заштиту животне средине Управљач је покушао да идентификује одговорно лице за надоградњу. Како није установљено ко је НН лице, на инсистирање инспекције Управљач је залепио обавештење на описани објекат, којим га обавештава да обавести управљача о будућим активностима и да за исте прибави одговарајуће одобрење.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Од 2020. године изграђен је нови објекат за одмор у непосредном окружењу заштићеног подручја у узводном делу, на 5 метара од границе заштићеног подручја. Имајући у виду наведено, неопходно је наставити мониторинг и контролу заштићеног добра са аспекта угрожавња лесног профила.

1.2.2 Биомониторинг

1.2.2.1 Птице

У извештајном периоду, од стране управљача, редовно су евидентиране птичије врсте које се најчешће виђају на заштићеном подручју, а посебна пажња посвећена је птицама дупљашицама познатим као птицама лесних одсека у којима се гнезде. Лесни профили су станиште птица, нарочито дупљашица и мониторингом рупа у стрмом лесу пратило се присуство птичијих врста.

Од карактеристичних гнездарица леса, редовно су опажене пчеларице, ветрушке, белобрке и обичне чигре, риђоглава патка, ређе мали роњци. Поред наведених често се

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

виђају бела и сива чапља, водомар, велики вранац, обичан галеб и последњих неколико година препознатљив је лабуд Грбац.

1.2.2.2 Биљке

У оквиру радионица под називом „Хербаријум биљака лесних профила у Београду“ за ученике и наставнике биологије основних школа Земунa и ученика Прве Београдске гимназије, организовано је сакупљање и фотографисање биљака са циљем да се израде Хербаријуми, а чије је станиште ЗП “Лесни профил Капела у Батајници.

Током априла месеца 2016. године забележене су и фотографисане биљне врсте чије је станиште Лесни профил Капела у Батајници, тако да се може констатовати разноликост како цветница тако и дрвећа.

Управљач је израдио Каталог биљака лесних профила Београда, који је презентован на Изложби у кули Гардош и постављен на сајт www.lagumica.org.rs

Дуготрајни ниски водостаји **2022. године** условили су појаву барског биља, тако да је током овог периода откривено присуство биљке „водољуб“, која је реликт ледених доба. Успостављен је контакт са биологом Милицом Рат, тако да је 2024. године организован биолошки мониторинг. Откриће „водољуба“ отвара врата за даља повезивања лесних профила са леденим добима.

Водољуб (*лат. Butomus umbellatus*) је монокотиледона зељаста биљка из породице *Butomaceae*. Познат је и под називима срчак, дивљи зумбулак, водени зумбул, штитасти водољуб. Водољуб расте по јарковима, барама, плитким мочварама и по стајаћим и споро текућим водама с муљевитим дном. Код нас је веома раширен. Меснати изданак водољуба веома је богат скробом (до 60%) и беланчевинама (до 13%). Изданак се може јести и прокуван, у облику каше или пиреа. Скупља се у касну јесен или у рано пролеће, иако у то време не цвета, па се теже распознаје. При прикупљању изданака, у размацама од 1 до 2 метра, оставља се по једна биљка, ради даљег размножавања.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

1.2.2.3 Остало

У септембру **2019. године** примећена је најезда гусеница. У октобру исте године, извршено је санитарно поткресивање бреста поред степеништа, како би покушали да спасемо дрво, а приложена фотографија из 2024. доказује и да смо успели.

1.2.3 Одржавање заштићеног подручја

У оквиру одржавања заштићеног подручја у десетогодишњем извештајном периоду редовно и континуирано је вршено уређење и чишћење локације заштићеног подручја и одрживо коришћење природних ресурса, а у складу са Годишњим програмима управљања.

Узимајући у обзир величину, висину и површину заштићеног простора „Лесни профил Капела у Батајници“ уређење и одржавање је подељено у три целине и то:

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

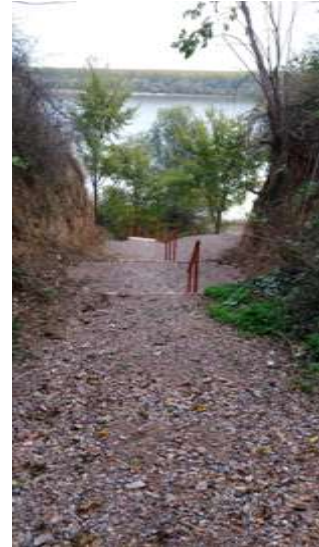
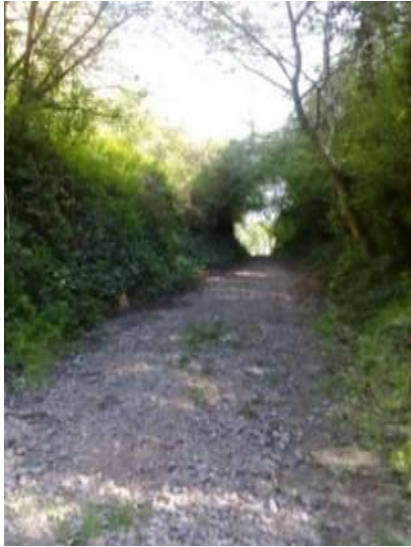
А. Уређење и одржавање постојећег прилаза из правца Заветног крста

Б. Уређење и одржавање простора у у подини лесног профила

В. Одржавање и уређење 5 пунктова у подножју профила

- А. Уређење и одржавање постојећег прилаза лесном профилу из правца Заветног крста, око 10% површине (просечна ширина 25 m, дужина 200 m, укупно 5000 m²) у површини од 550 m².

Током извештајног периода редовно је ручно уклањана жбунаста вегетација, кошена трава и одржаван локални пут, који све више користе посетиоци.

На уређеном прилазу из правца „Заветног крста“ извршено је рашчишћавање пункта „Учионице на отвореном“. Овај пункт омогућава прилаз лесном профилу и формирање

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

„учионице“ као помоћне локације, како би се планиране активности могле реализовати и у периодима када због високих водостаја Дунава није могућ приступ подини профила.

С обзиром на потребу да се омогући боравак на Заштићеном Подручју и приликом високог водостаја, у 2020. години извршено је уређење са земљаним радовима на крају прилазног пута, односно на стрмом делу степеништа. Машинским путем је уклоњен део обрурване земље, чиме је проширен прилазни пут ка Дунаву и омогућено је организовање радионица за већи број учесника на сигурном и уређеном простору.

- **Б.** Уређење и одржавање простора у подини лесног профила 40% површине (просечна ширина 15 m, дужина 250 m, укупно 3750 m²), у површини од 1500 m².

Посебно се напомиње велики утицај Дунава и наплавина у подини профила. Током сваке године вршено је периодично уређење простора и чишћење наплавина и отпада након повлачења Дунава. Одржавање је највише зависило од нивоа Дунава, приступачности и ширине обале и вршено је више путо у току сваке године. С обзиром на то да је са високим водостајем Дунав доносио огромне количине новог отпада и наплавина, након сваког повлачења воде било је неопходно поновно чишћење и уклањање нанетог отпада. Такође, на заштићеном подручју отпад је генерисан и од

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

стране посетилаца, а у ранијим периодима било је и бацања отпада са горњих парцела или одлагања са чамаца.

Одрживо уређење обале Дунава у подини профила вршено је целом дужином од 250 м и ширине око 2,5 м. Редовно се вршило кошење и уклањање жбунасте вегетације више пута годишње.

Такође, сваке године су се више пута уклањана дебла и наплавине, као и огромне количине отпада које је вода нанела када је висок водостај Дунава.

- **В. Одржавање и уређење 5 пунктова у подножју профила.**

Усвајањем пројекта изградње „Трим стазе“ који је подразумевао постављање реквизита и пратећих обавештајних табли, Управљач је у програме одржавања и уређења уврстио 5 пунктова по 50 m² у подножју профила на неколико локација. Пунктови су намењени тематским садржајима (дрвени реквизити и информативне табле на којима су представљене значајне информације о заштићеном подручју). На овај начин створен је нови излетнички простор, не само за грађане Батајнице и Земуне, већ и за остале посетиоце и госте, а самим тим доприноси и већој афирмацији заштићеног подручја.

У подини профила из правца „Заветног крста“, где се степенице спуштају према Дунаву, извршено је рашчишћавање два пункта, где су постављена 3 реквизита са пратећим информативним двостраним таблама и ђубријером.

На делу низводно од поментутог пункта код степеница одржавају се такође два пункта. На једном су изграђена два реквизита и пратеће табле (2021, 2023), а други се одржава и уређује до изградње нових реквизита и табли.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Такође, на локалном (летњем) путу за Бановце се одржава и редовно коси трава где су постављени путокази, којим се посетиоци упућују на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“.

За потребе сакупљања отпада од посетилаца постављене су канте које се празне, заједно са акцијама чишћења наплавина, изношењем смећа и организованим одвозом до депоније.

У циљу системског уклањања и одношења отпада са обале Дунава у Батајници, упућен је допис Градској чистоћи број: 23-К/2022 од 28.3.2022. о потреби постављања великог контејнера. И поред подршке Секретаријата за заштиту животне средине, још се нису стекли услови за реализацију наведеног.

1.2.4 Организовање чуварске службе

У складу са режимом и мерама заштите прописаним законом и решењем, организовано је чување према потреби у 2014 и и 2015 години, тако што је Управљач ангажовао два чувара који су са копна и воде надгледали заштићено подручје у зависности од водостаја и могућности приласка лесном профилу обалом или чамцем.

Од 2016 године и даље у оквиру активности редовног надзора и контроле, успостављања је чуварска служба која је наставила да ради. Уговором о раду ангажован је Чувар за обављање послова контроле и надзора заштићеног подручја, као део система управљања над природним добром које се реализује у смислу превентивне заштите.

Циљ надзора је да се контролише спровођење правила унутрашњег реда Заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“ у складу са Решењем о проглашењу заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“. Чувар је у обавези да послове чувара врши у складу са Правиником о унутрашњем реду и чуварској служби Заштићеног подручја Лесни профил Капела у Батајници.

Добра комуникације са локалним становништвом на заштићеном подручју као и са сталним посетиоцима омогућила је чувару ефикаснији надзор. Како су многи упознати са значајем локације као природног добра чији је управљач „Еколошки покрет Земун“

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

који се стара на одржавању и уређењу, може се констатовати да је управљач придобио наклоност локалног становништва. Чувар је чамцем и обалом редовно обилазио заштићено подручје у зависности од водостаја Дунава.

1.2.5 Крађе и вандализам

Управљач, Удружење „Еколошки покрет Земун“, од увођења у посед ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ 2014. године, суочен је са честим оштећењима и нестанцима табли и другог мобилијара и потребом да исте поправља, прави нове, поставља их и монтира.

Првобитна Информативна табла од метала, постављена у другој половини 2014. године украдена је већ почетком 2015. године. Крађа је пријављена надлежној полицијској управи, такође спроведена је сва потребна административна преписка са надлежним службама (Секретаријати за заштиту животне средине и инспекцијске послове, Завод за заштиту природе РС, МУП). После крађе информативне табле заштићено подручје је одмах обележено привременим ознакама (пластифицираним обавештењима), а у 2016. години постављена је нова дрвена двојезична Информативна табла.

Како би спречио даље крађе, односно, смањио могућност поновне крађе Управљач је донео одлуку да се промени материјал за израду табли. Претпоставка је да је метална табла била на мети сакупљача секундарних сировина, тако да се од тада постављају све табле и остали мобилијар од дрвета.

Током 2023. године Записником је констатован нестанак као и оштећења следећих табли и мобилијара на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“:

- Нестанак „Табле о понашању“ у подножју зуба;
- Нестанак велике табле „Трим стаза“ у подножју зуба;
- Нестанак пратеће табле поред реквизита „Троугаона пењалица“ са паноом Инфографиком о настанку леса;
- Нестанак пратеће табле поред реквизита „Вратило“ са паноом о Милутину Миланковићу;
- Нестанак 6 малих табли „Забрањено бацање отпада“
- Нестанак попречних дасака реквизита „Коса пењалица“ и канап;
- Значајно оштећење реквизита „Вратило“
- Значајно оштећење реквизита „Мамут клупе за опуштање“;
- Значајно оштећење велике табле „Трим стаза“ на путу од Заветног крста до Дунава;
- Нестанак паноа на табли реквизита „Мамут клупа за опуштање“;

У циљу бољег сагледавања дају се фотографије постављених реквизита и пратећих табли до 2023. године.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Стање пре 2023. године

2 НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Циљ Удружења „Еколошки покрет Земун“ као Управљача је да на заштићеном добру предузима радње које обезбеђују услове за даљи развој научних, образовних, едукативних и информативно-промотивних активности што ће додатно подићи вредност и значај заштићеног природног добра ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“.

2.1 НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД НА УТВРЂИВАЊУ И ПРЕБРОЈАВАЊУ ПТИЦА НА ЗП „ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ“

У циљу успостављања интегралног управљања заштићеним природним добром показало се неопходно формирање базе разноврсних података, како података везаних за лесни профил, тако и података значајних за живи свет који за станиште имају заштићено подручје и реку Дунав.

Током 2017. године организован је и детаљан мониторинг птичијих врста. Орнитолог је забележио и саставио листу птица које су током године боравиле на заштићеном подручју. Подаци добијени мониторингом омогућиће развој специјалних видова еколошког туризма у складу са циљевима из десетогодишњег плана.

Током прелиминарних орнитолошких истраживања спроведених 2017. године на подручју лесног профила Капела у Батајници регистровано је присуство 71 врсте птица. Иза назива врсте, у загради следи највећа забележена бројност јединки дате врсте. У наставку иде статус заштите по Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста (2010-2016.): Z – заштићена врста, SZ – строго заштићена врста.

Лабуд грбац - <i>Cygnus olor</i> (18) Z	Ветрушка - <i>Falco tinnunculus</i> (4) SZ
Звиждара - <i>Mareca Penelope</i> (4) Z	Ластавичар - <i>Falco subbuteo</i> (1) SZ
Глувара - <i>Anas platyrhynchos</i> (160) Z	Руси сврачак - <i>Lanius collurio</i> (3) SZ
Крџа - <i>Anas crecca</i> (6) Z	Бура - <i>Oriolus oriolus</i> (3) SZ
Риђоглава патка - <i>Aythya ferina</i> <i>Aythya ferina</i> (20) Z	Сојка - <i>Garrulus glandarius</i> (3) Z
Мали ронац - <i>Mergellus albellus</i> (3) SZ	Сврака - <i>Pica pica</i> (21) Z
Препелица - <i>Coturnix coturnix</i> (3) Z	Чавка - <i>Corvus monedula</i> (25) Z
Фазан - <i>Phasianus colchicus</i> (7) Z	Гачац - <i>Corvus frugilegus</i> (100) Z
Мали вранац - <i>Microcarbo pygmeus</i> <i>Microcarbo pygmeus</i> (80) SZ	Врана - <i>Corvus cornix</i> (13) Z
Велики вранац - <i>Phalacrocorax carbo</i> (16) Z	Гавран - <i>Corvus corax</i> (1) Z
Сива чапља - <i>Ardea cinerea</i> (4) Z	Пољска шева - <i>Alauda arvensis</i> (4) SZ
Мала бела чапља - <i>Egretta garzetta</i> (5) SZ	Сеоска ластва - <i>Hirundo rustica</i> (20) SZ
Еја мочварица - <i>Circus aeruginosus</i> (1) SZ	Плава сеница - <i>Cyanistes caeruleus</i> (2) SZ
Белорепан - <i>Haliaeetus albicilla</i> (1) SZ	Велика сеница - <i>Parus major</i> (15) SZ
Мишар - <i>Buteo buteo</i> (1) SZ	Дугорепна сеница - <i>Aegithalos caudatus</i> (25) SZ
Полојка - <i>Actitis hypoleucos</i> (2) SZ	Обични звиждак - <i>Phylloscopus collybita</i> (3) SZ
Обични галеб - <i>Chroicocephalus ridibundus</i> (60) Z	Шумски звиждак - <i>Phylloscopus sibilatrix</i> (1) SZ
Морски галеб - <i>Larus michahellis</i> (45) SZ	Црноглава грмуша - <i>Sylvia atricapilla</i> (2) SZ
Белобрка чигра - <i>Chlidonias hybrida</i> (3) SZ	Обична грмуша - <i>Sylvia communis</i> (2) SZ
Обична чигра - <i>Sterna hirundo</i> (1) SZ	Мали славуј - <i>Luscinia megarhynchos</i> (4) SZ
Градски или домаћи голуб - <i>Columba livia domest.</i> (50) (nije zaštićen)	Црна црвенрепка - <i>Phoenicurus ochruros</i> (1) SZ
Голуб гривнаш - <i>Columba palumbus</i> (2) Z	Дрозд певач - <i>Turdus philomelos</i> (1) SZ
Гугутка - <i>Streptopelia decaocto</i> (1) Z	Чворак - <i>Sturnus vulgaris</i> (36) Z
Обична кукавица - <i>Cuculus canorus</i> (1) SZ	Бела плиска - <i>Motacilla alba</i> (2) SZ
Црна чиопа - <i>Apus apus</i> (11) SZ	Зеба - <i>Fringilla coelebs</i> (3) SZ

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Водомар - <i>Alcedo atthis</i> (1) SZ	Зелентарка - <i>Chloris chloris</i> (1) SZ
Пчеларица - <i>Merops apiaster</i> (15) SZ	Чешљугар - <i>Carduelis carduelis</i> (2) SZ
Мали детлић - <i>Dendrocopos minor</i> (1) SZ	Врабац покућар - <i>Passer domesticus</i> (50) Z
Сеоски детлић - <i>Dendrocopos syriacus</i> (1) SZ	Пољски врабац - <i>Passer montanus</i> (50) Z
Велика бела чапља - <i>Ardea alba</i> (1) SZ	Кобац - <i>Accipiter nisus</i> (2) SZ
Велики детлић - <i>Dendrocopos major</i> (1) SZ	Брегуница - <i>Riparia riparia</i> (50) SZ
Јелова сеница - <i>Periparus ater</i> (1) SZ	Сива сеница - <i>Poecile palustris</i> (1) SZ
Царић - <i>Troglodytes troglodytes</i> (2) SZ	Обична траварка - <i>Saxicola rubetra</i> (1) SZ
Грмуша чаврљанка - <i>Sylvia curruca</i> (1) SZ	Обични кос - <i>Turdus merula</i> (1) SZ
Северна зеба - <i>Fringilla montifringilla</i> (1) SZ	Батокљун - <i>Coccothraustes coccothraustes</i> (1) SZ
Утина - <i>Asio otus</i> (5) SZ	

2.2 ОБРАЗОВНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД НА УТВРЂИВАЊУ БИЉНИХ ВРСТА НА ЗП „ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ“

У току 2016. и 2017. године организован је образовно – истраживачки рад на утврђивању биљних врста на заштићеном подручју под називом „Хербаријум биљака лесних профила у Београду“. У овом раду учествовале су ОШ „Бранко Радичевић“, ОШ „Светислав Голубовић Митраљета“ из Батајнице, ОШ „Илија Бирчанин“ из Земун Поља, ОШ „Соња Маринковић“, ОШ „Лазар Саватић“, ОШ „Михајло Пупин“ из Земуне и Прва Београдска Гимназија. У оквиру наведеног утврђивања и пописа биљака, водећу улогу су имали професори биологије наведених школа који су са ученицима узимали узорке биљака и на крају је свака школа израдила свој Хербаријум биљака узетих на заштићеном подручју.

Током априла месеца 2016. године забележене су и фотографисане биљне врсте чије је станиште Лесни профил Капела у Батајници, тако да се може констатовати разноликост како цветница тако и дрвећа. Забележене су следеће биљке:

Врба (<i>Salix gracilistyla</i>)	Бела Врба (<i>Salix alba</i>)
Врба (<i>Salix fragilis</i>)	Бреза (<i>Betula pendula</i>)
Брест (<i>Ulmus campestris</i>)	Бели Брест (<i>Ulmus laevis</i>)
Зова (<i>Sambucus nigra</i>)	Багремац (<i>Amphora fruticosa</i> L.)
Багрем (<i>Rabinia pseudoacacia</i>)	Боквица (<i>Plantago</i>)
Брочац (<i>Galium aparine</i>)	Ружа (<i>Rosa</i>)
Шипурак (<i>Rosa Canina</i> L.)	Раставић (<i>Equisetum arvense</i>)
Росопус (<i>Chelidonium</i>)	Топола (<i>Populus Alba</i>)
Турица (<i>Agrimonia eupatoria</i>)	Топола (<i>Populus euroamericana</i>)
Топола црна (<i>Populus deltoids</i>)	Трешња (<i>Prunus avium</i>)
Орлови Нокти (<i>Lonicera caprifolium</i>)	Туја (<i>Thuja orientalis</i>)

Траве-Попино прасе и Жежевица (Poaceae)	Трава (Poaceae)
Жива трава (Geranium robertianum L.)	Орах (Juglans regia)
Оструга (Rubus caesins)	Пепељуга (Atriplex nitens)
Платан азијски (Platanus orientalis)	Платан (Platanus)
Пастирска торбица (Capsella bursa pastoris)	Пузави љутић (Ranunculus repens)
Паламида (Cirsium arvense)	Арника (Arnica Montana)
Птичија грашица (Vicia cracca)	Павитина (Clematis vitalba)
Пољска детелина (Trifolium campestre)	Пољска црника (Nigella arvensis)
Усколисна млечика (Euphorbia cyparissias)	Брђанка (Arnica)
Смоква (Ficus Crica)	Смеђа Граорица (Vicia pannonica)
Слез (Malva sp.)	Бели Јавор (Acer pseudoplatanas)
Шумски слез (Malva silvestris)	Широка боквица (Plantago major)
Шаргарепа (Daucus carota)	Шљива (Prunus domestica L.)
Дивља Купина (Rubus fruticosus)	Шумска јагода (Fragaria vesca)
Дивља крушка (Pirus Piraster)	Дивља Трешња (Prunus avium L.)
Дивља Вишња (Prunus cerasus)	Дуња (Cydonijaoblonga)
Дивља Јабука (Malus sylvestris)	Дивља Салата (Lactuca serriola L.)
Дивље зеље (Rumex pulcher)	Дивља Купина (Malus sylvestris)
Хоћу нећу (Capsella bursa pastoris L.)	Жути ноћурак (Oenothera biennis)
Бусењача (Polytrichum commune)	Голубља иглица (Geranium columbium)
Маслчак (Taraxacum officinali)	Честославица (Veronica shamaedrys)
Чешњача (Alliaria petiolata)	Мртва Коприва (Lamium purpureum)
Коприва (Urtica dioica)	Лављи зуб (Leontodon tuberosusL.)
Лобода (Mieracium piloselloides)	Монголска Лобода (Chenopodium polyspermum)
Горец (Polygonum)	Детелина (Trifolium pretense)
Бела Рада (Bellis perennis)	Јоргован Syringa vulgaris)
Здрављак (Geranium macrorrhizum)	Жути ноћурак (Oenothera biennis)
Здравац (Geranium macrorrhizum)	Љутић (Ranunculales)
Граб (Carpinus betulas)	Лишајевница (Hieractum pilosellordes)
Жута Детелина (Trifolium campestre)	Пољски брест (Ulmus campestris)
Брочац (Galium anarine)	Боквица (Plantago media L)
Пегаста свињак (Hypocherous maculate)	Хајдучка трава (Achillea millefolium)
Бековина (Viburnuh opulus)	Брекиња (Sorbus torminalis)
Љубичица (Viola sp.)	Коморач (Apiaceae vulgare)
Киселица (Rumex sp)	Грахорица (Vicia)
Чкаљ (Oporodon acanthium)	Бршљен (Heder a helix)

Управљач је израдио Каталог биљака лесних профила Београда, који је презентован на Изложби у кули Гардош и постављен на сајт www.lagumica.org.rs Каталог садржи 115 експоната биљака из Хербаријума и фотографија биљака снимљених на станишту. Каталог је снимљен на ЦД-у и подељен свим школама које су учествовале у попису биљних врста и изради хербаријума, како би могли да га користе у настави са другим ученицима и да их заинтересују за значај лесних профила.

2.3 ОБРАЗОВНИ РАД

Управљач је у свом досадашњем раду препознао значај који заштићено подручје може да има у образовном раду. Лесни профили као појам нису довољно познати, како широј јавности, тако и стручној, осим оној којој се непосредно бави његовим изучавањем.

Лесни профили су значајни за изучавање разних научних дисциплина - геолошке, палеонтолошке, биолошке, еколошке, географске и многих других. За ове ускостручне групе, заштићено подручје постало је обавезно за теренску наставу, чиме се повећава и заинтересованост за даља изучавања. Током 10 година рада Управљач је са сарадницима - универзитетским професорима и експертима, непрекидно радио на подизању нивоа знања у областима геологије, палеонтологије, а посебно климатских промена и геонаслеђа. Непрекидно се трага и за новим елементима како би се прича о лесним профилима обогатила новим сазнањима (биомониторинг – биљке, рибе и сл).

Осим универзитетских професора и експерата, велику подршку у раду пружале су институције задужене за заштиту заштићеног подручја – Завод за заштиту природе Републике Србије и Градски секретаријати за заштиту животне средине, као и Секретаријат за инспекцијске послове.

Такође, велику помоћ су пружиле и образовне институције, од предшколских установа, основних и средњих школа, специјализованих школа, па до виших школа и универзитета, учествујући у наменским радионицама.

Реализовањем великог броја радионица, ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ је потврдило свој значајан потенцијал за обуку деце, ученика и студената, а близина великог урбаног места као што су Београд и београдске општине, створило је добре основе да се ученици и студенти као и њихови професори заинтересују за наставу у природи. Поред образовног карактера намењеног ученицима и студентима, Управљач је посветио посебну пажњу стручној и широј јавности која није имала сазнања о лесу и лесним профилима и значају који они пружају у разумевању климатских промена. Како су лесни профили у свету коришћени за потврђивање математичког прорачуна смена ледених доба (Канон осунчавања) Милутина Миланковића, тако је и ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ коришћен за појашњење климатских промена у последњих 800 000 година на нашим просторима.

Све радионице су организоване са циљем да се промовише заштићено подручје кроз образовни и научни потенцијал, али и кроз туристички потенцијал, узимајући у обзир значајно геонаслеђе и развој геотуризма.

У овом потпоглављу су издвојене радионице у којима су главни учесници били ученици, студенти или стручна јавност, у потпоглављу 4.2 су детаљо дати описи радионица које су претежно биле намењене широј јавности, иако су и једне и друге биле и образовне и промотивне, док су у потпоглављима 5.6-5.8 издвојена студијска путовања.

У извештајном периоду, кроз реализацију Годишњих програма управљања, од 2014. године, закључно са 2023. годином као целом, уз додавање реализованих радионица у 2024. години до периода предавања извештаја, организовано је укупно 66 радионица са 1745 учесника, и то: 40 образовних и научних радионица са 997 учесника, 23 промотивне радионице са 708 учесника и 3 студијска путовања за 40 учесника. Независно од њих, Управљач је реализовао и друге радионице и активности, које су

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

детаљније описани у поглављу 5, у циљу промоције заштићеног подручја, које нису овде урачунате.

Управљач је „стандардизовао“ радионице, тако што се трудио да на свакој радионици предавање одржи најмање један универзитетски професор или експерт из дате области, све радионице су потпуно бесплатне и за сваког учесника обезбеђени су кетеринг, напици и промо материјал. С обзиром на локацију заштићеног подручја, Управљач је организовао превоз учесника воденим путем (чамцем или бродом), а такође су организоване вођене пешачке туре и тада су учесници превезени мини бусом од Земуна или Београда до заштићеног подручја на обали Дунава. Такође, уколико је било потребе, закупљиван је одговарајући простор, плаћане улазнице или организовано послужење у неком угоститељском објекту. Посете другим заштићеним подручјима – студијска путовања, су била специфична и делимично су одступала од горе наведеног концепта, али су и при њиховим реализацијама, такође, били покривени сви потребни трошкови.

На све радионице, поред циљне групе, увек су позивани и представници Градске управе, најпре Секретаријата за заштиту животне средине и Секретаријата за инспекцијске послове, као и Завода за заштиту природе Србије. На тај начин је обезбеђиван потребан степен контроле Управљача, али и континуитет и обавештеност свих учесника у заштити заштићеног подручја.

Напомена: У доњој табели представници Секретаријата за заштиту животне средине и Завода за заштиту природе, неће бити навођени, због избегавања непотребног понављања, сем уколико су радионице било специјално организоване за њихове представнике.

Управљач овим путем исказује захвалност за пружену подршку свим институцијама и појединцима.

Такође, услуге кетеринга и освежења (сем кад су организоване у угоститељским објектима) и подела промо материјала, неће бити навођене, али су увек биле обезбеђене.

Удружење “Еколошки покрет Земун”

Лесни профил
Капела у Батајници

РАДИОНИЦЕ – Образовни и научни потенцијал ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ у оквиру реализације Плана управљања ЗП “Лесни профил Капела у Батајници” 2014 -2024. г.

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2014	<p>ЗП “Лесни профил Капела у Батајници” (Капела)- образовни потенцијал Београда - бродом</p> <ul style="list-style-type: none"> „Сремска лесна зараван“ (1) „Лесне лутке“-вајарска радионица и изложба радова (2) Интерактивани квиз знања о лесним профилима у коме су ученици једне групе сами постављали питања другој групи. Групе нису биле подељене по школама због дружења (3) - Група "Земунски лесни профил" Група "Лесни профил Капела у Батајници" <p>Предавачи: др Срђан Белиј (1) вајар Ивана Батало (2) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(3), Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(3)</p>	<p>Учесници: Ученици и професори из ОШ „Лазар Саватић,, ОШ „Соња Маринковић,, ОШ „Сутјеска,, из Земуне и ОШ „Светислав Голубовић Митраљета,, из Батајнице, новинари ТВ „Студио Б“</p> <p>укупно 50 ученика</p> <p>Локација: брод „Трајан“, река Дунав</p>
2014	<p>Земунски лесни профил и Лесни профил Капела у Батајници- образовни потенцијал Београда</p> <ul style="list-style-type: none"> Лесна зараван Срема - Разлози за заштиту (1) Презентација „ЗЛП“ (1) Презентација „Лесни профил Капела у Батајници“ (1) 	<p>Ова радионица је реализована у оквиру реализације Годишњег програма управљања ЗП „Земунски лесни профил“ за 2014. годину, али су била обухваћена оба заштићена лесна профила.</p> <p>Учесници: Ученици и професори ОШ „Лазар Саватић“, ОШ „Светозар</p>

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2014	<ul style="list-style-type: none"> Дискусија – такмичарски део, заједнички рад и дружење два тима ученика „ЗЛП“ и „Капела“ (не по школама)(2) <p>Предавачи: др Срђан Белиј (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(2), Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(2)</p>	<p>Милетић“, ОШ „Соња Маринковић“ и ОШ „Горња Варош“ из Земунa</p> <p>укупно 40 учесника</p> <p>Локација: ОШ „Лазар Саватић“</p>
2015	<p>Хербаријум биљака лесних профила Београда“ I део - бродом</p> <ul style="list-style-type: none"> Заштита и значај лесног профила Капела у Батајници(1) Разлози за израду хербаријума лесних орифила(2) <p>Предавачи: др Тивадар Гаудењи (1) Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(2)</p>	<p>Учесници: Ученици и професори из ОШ Соња Маринковић, ОШ Лазар Саватић, ОШ Михајло Пупин, ОШ С. Г. Митраљета, ОШ Илија Бирчанин, ОШ Бранко Радичевић, и Прва Београдска Гимназија</p> <p>укупно 50 ученика</p> <p>Локација: брод „Стеванске ливаде“, река Дунав</p>
2015		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
		
2016	<p>„Хербаријум биљака лесних профила Београда“ II део</p> <ul style="list-style-type: none"> Узимање узоракка биљака са лесног профила(1)(2) Фотографисање биљака (1) <p>Предавачи: профсори биологије (1) Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(2)</p>	<p>Учесници: Ученици и професори из ОШ Соња Маринковић, ОШ Лазар Саватић, ОШ Михајло Пупин, ОШ С. Г. Митраљета, ОШ Илија Бирчанин, ОШ Бранко Радичевић, и Прва Београдска Гимназија</p> <p>укупно 50 ученика</p> <p>Локација. Лесни профил Капела у Батајници</p>
2016		
2016	<p>„Хербаријум биљака лесних профила Београда“ III део</p> <ul style="list-style-type: none"> Припрема и израда Хербаријума (1) Припрема и израда паноа одабраних биљака са тачним називом (2) <p>Предавачи: профсори биологије (1) Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(2)</p>	<p>Учесници: Ученици и професори из ОШ Соња Маринковић, ОШ Лазар Саватић, ОШ Михајло Пупин, ОШ С. Г. Митраљета, ОШ Илија Бирчанин, ОШ Бранко Радичевић, и Прва Београдска Гимназија</p> <p>укупно 50 ученика</p> <p>Локација: матичне школе</p>

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2016		
2016		
2016	<p>„Хербаријум биљака лесних профила Београда“ VI део</p> <ul style="list-style-type: none"> Припрема Каталога биљака Лесног профила Капела у Батјници(1)(2) <p>Предавачи: профсори биологије (1) Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(2)</p>	<p>Учесници: Ученици и професори из ОШ Соња Маринковић, ОШ Лазар Саватић, ОШ Михајло Пупин, ОШ С. Г. Митраљета, ОШ Илија Бирчанин, ОШ Бранко Радичевић, и Прва Београдска Гимназија</p> <p>укупно 50 ученика</p> <p>Локација. Матичне школе, штампарија</p>
2016		
2016	<p>„Хербаријум биљака лесних профила Београда“ V део</p> <ul style="list-style-type: none"> Изложба“ Хербаријум биљака лесних профила Београда (1)(2)(3) <p>Предавачи: Кустос Б. Чубрило(1) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(2), Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(3)</p>	<p>Учесници: Ученици и професори из ОШ Соња Маринковић, ОШ Лазар Саватић, ОШ Михајло Пупин, ОШ С. Г. Митраљета, ОШ Илија Бирчанин, ОШ Бранко Радичевић, и Прва Београдска Гимназија</p> <p>укупно 50 ученика</p> <p>Локација: кула Гардош</p>

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2016		
2016		
2017	<p>„Научи да истражујеш 2017“- научно истраживачки потенцијал (3 групе студената у једном термину)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Програм заштите лесних профила • Предавање истраживачког тима, методе и резултати истраживања, • Узорковање на терену, рад у групама <p>Предавачи: проф. др Љ. Рундић (1), проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3), проф. др Иван Новковић (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ. (5) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)</p>	<p>Учесници: три групе студентата и професора Рударско-геолошког факултета у Београду, Географског факултета у Београду и Географског факултета у Новом Саду</p> <p>укупно 40 учесника</p> <p>Локација: Лесни профил Капела у Батајници</p> <p>Опрема: Обезбеђен је транспорт из Новог Сада, Београда и Земунa до заштићеног подручја, алат и заштитна опрема за учеснике у теренском раду</p>
2017		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017		
2017		
2017	<p>Птице ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ теренски део– мини бусом</p> <ul style="list-style-type: none"> • Програм заштите лесних профила, прилагођено узрасту (1) • Орнитологија: правила понашања у природи, скицирање и одређивање птица уз помоћ кључа (2), • Посматрање птица двогледима (1) (2) <p>Предавачи: Драган Симић, орнитолог(1) Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(2)</p>	<p>6 група деце, обезбеђен превоз, промо материјал и двогледи.</p> <p>Учесници: Ученици и професори из ОШ „Илија Бирчанин“, Земун Поље, ОШ „Бошко Палковљевић Пинки“, Батајница, ОШ „Лазар Саватић“, Земун, ОШ „Сутјеска“, Земун, ОШ „Митраљета“, Батајница и ОШ „Бранко Радичевић“, Батајница</p> <p>укупно 150 учесника</p> <p>Локација: ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“</p>

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017		
2017		
2017		

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017		
2017		
2017		

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2017	<p>Птице ЗП“Лесни профил Капела у Батајници“- рад у школама</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прављење „larbook“-а (књиге преклапанице о пчеларицама) (1) (2) • Прављење паноа и изложбе по школама (3) <p>Предавачи: Драган Симић, орнитолог(1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(2), наставници из ОШ (3)</p>	<p>6 одељења деце, 1 час према договору са наставницима, обезбеђен материјал за „larbook“</p> <p>Учесници: Ученици и професори из ОШ „Илија Бирчанин“, Земун Поље, ОШ „Бошко Палковљевић Пинки“, Батајница, ОШ „Лазар Саватић“, Земун, ОШ „Сутјеска“, Земун, ОШ „Митраљета“, Батајница и ОШ „Бранко Радичевић“, Батајница</p> <p>укупно 150-180 учесника</p> <p>Локација: ОШ у Земуну и Батајници</p>

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2018	<p>„Трагови ледених доба“</p> <ul style="list-style-type: none"> Значај и заштита лесних профила у Београду (1) Гео туризам на Дунава и могућности развоја(2)(3) <p>Предавачи: Проф. др Млађен Јовановић(1), др Срђан Белиј проф. (1), др. Марија Белиј (3)</p>	<p>Учесници: студенти Географски факултет из Београда, Географски факултет из Новог Сада</p> <p>укупно 36 ученика</p> <p>Локација: Лесни профил Капела у Батајници</p>
2018		
2018		
2018	<p>„Трагови ледених доба“</p> <ul style="list-style-type: none"> Значај и заштита лесних профила(1) Узимање узорака (вулкански утицај и трагови вулканске масе) (2) <p>Предавачи: Проф.др Млађен Јовановић(2), проф. др Срђан Белиј.(1), проф. Душица Петрашиновић</p>	<p>Учесници: ученици Геолошко хидрометеоролошка школа „Милутин Миланковић- секција за љубитеље геологије</p> <p>Укупно 20 учесника</p> <p>Локација: : Лесни профил Капела у Батајници</p>

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2018		

2019	<p>„Научи да истражујеш 2019“- научно истраживачки потенцијал (3 групе студената у једном термину)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Програм заштите лесних профила (4) • Предавање истраживачког тима, методе и резултати истраживања, (1) (2) (3) • Узорковање на терену, рад у групама (1) (2) (3) <p>Предавачи: Проф. др Љ. Рундић (1), Проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3) Љ. Марјановић, дипл. инж.грађ. (4)</p>	<p>Учесници: три групе студената и професора Рударско-геолошког факултета у Београду, Географског факултета у Београду и Географског факултета у Новом Саду</p> <p>укупно 35 учесника</p> <p>Локација: Лесни профил Капела у Батајници</p> <p>Опрема: Обезбеђен је транспорт из Новог Сада, Београда и Земунa до заштићеног подручја, алат и заштитна опрема за учеснике у теренском раду</p>
------	--	---

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2020	<p>„Трагови ледених доба“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај и заштита лесних профила(1) • Лесни хоризонти, палеоземљишта и трагови вулканске масе(1) <p>Предавачи: проф.др Млађен Јовановић(1), проф. Душица Петрашиновић</p>	<p>Учесници: Ученици и професори Хидрометеоролошко- геолошка школе „М. Миланковић“</p> <p>Укупно 16 учесника</p> <p>Локација: : Лесни профил Капела у Батајници</p>
2020		
2021	<p>„Научи да истражујеш 2021“- научно истраживачки потенцијал (3 групе студената у једном термину) - комбијем</p> <ul style="list-style-type: none"> • Програм заштите лесних профила (1)(4) • Предавање истраживачког тима, методе и резултати истраживања (2) (3) • Узорковање на терену, рад у групама (2) (3) • Промовисање апликације „Прозор у ледено доба“ (4) <p>Предавачи: Проф. др Иван Новковић (1), Проф. др М. Јовановић (2), др Т. Гаудењи (3) Љ. Марјановић, дипл. инж.грађ. (4)</p>	<p>Учесници: три групе студената и професора Рударско-геолошког факултета у Београду, Географског факултета у Београду и Географског факултета у Новом Саду</p> <p>укупно 30 учесника</p> <p>Локација: Лесни профил Капела у Батајници</p> <p>Опрема: Обезбеђен је транспорт из Новог Сада, Београда и Земунa до заштићеног подручја, алат и заштитна опрема за учеснике у теренском раду</p>

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2021	 Радионица „Упознај Капелу 2021.“ Научи да истражујеш 2021.	 Радионица „Упознај Капелу 2021.“ Научи да истражујеш 2021.
2021		
2021		

„Упознај Капелу 2021“ – комбијем и сопственим превозом, 2 групе

- Значај и заштита ЗП „Земунски лесни профил (1)(2)
- Сликање лесом – узимање узорака леса различите старости (1)
- ЗД Апликација проширене реалности „Прозор у ледено доба“ (2)

2021

Предавачи: проф. др Млађен Јовановић (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (2)

У комбију су коришћене маске.

Учесници: Грађани и полазници уметничке школе „Артеље“

Укупно 35 учесника

Локација: Лесни профил Капела у Батајници

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2021		
2021		
2022	<p>„Трагови ледених доба -2 радионице, превоз 2 мини буса</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај Значај заштићеног подручја .(1) • Лесни хризонти, Милутин Миланковић и презентација апликације „Прозор у ледено доба“ (1) • Дискусија: питања и одговори (2) <p>Предавачи: Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(1) А. Имширагић дипл.инж (2)</p>	<p>Учесници: Грађани Београда ГО Вождовац и ченици и професори ОШ „Ђура Даничић“</p> <p>Укупно 40 учесника</p> <p>Локација: : Лесни профил Капела у Батајници</p>
2022		

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
		
<p>2023</p>	<p>„Упознај Капелу 2023“ – комбијем, 2 групе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај и заштита ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ (1)(2) • Обилазак ЗП, коришћење справа на трим стази • ЗД Апликација проширене реалности „Прозор у ледено доба“ (2) <p>Предавачи: проф. др Млађен Јовановић (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (2)</p>	<p>Како се не би раздвајали ученици једног одељења одржане су 2 групе заједно. Превоз је организован из Земунa и Батајнице.</p> <p>Учесници: професорка географије и ученици из средње Економске школе „Нада Димић“ (иницијатива професорке), професор географије из Х београдске гимназије и грађани</p> <p>Укупно 35 учесника</p> <p>Локација: Лесни профил Капела у Батајници</p>
<p>2023</p>		
<p>2023</p>		

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници и локација
2024	<p>„Трагови ледених доба“, 2 радионице – превоз 2 мини буса</p> <ul style="list-style-type: none"> Значај Значај заштићеног подручја .(2) Лесни хоризонти, Милутин Миланковић.(1) Дискусија: Снежна краљица (1) <p>Предавачи: Проф. др М. Јовановић (1), Н. Ђурић, дипл.инж. пољ.(2)</p>	<p>Учесници: Грађани Београда ГО Сурчин Ученице балетске школе „Арт денс“ и професорке</p> <p>Укупно 40 учесника</p> <p>Локација: Лесни профил Капела у Батајници</p>
2024		
		
2014-2024	Укупно 40 образовних радионица	Укупно 997 учесника

2.4 ЕДУКАЦИЈА УПРАВЉАЧА

Кроз сваку активност реализовану за ових 10 година, Управљач је подизао и личне капацитете и знања. Такође, присуствовао је многим предавањима и радионицама:

- Предавања на тему „Климатских промена“ које су организовали професори и предавачи Географског факултета у Београду, 2015.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- У оквиру студијског путовања реализована је и едукативна радионица за чланове Еколошког покрета Земун, који су подигли свој ниво знања везано за теорију осунчавања М. Миланковића, 2015.
- Посећивање предавања које организују или држе чланови стручног тима (САНУ/Коларац - Љ. Рундић, Годишња предавања М. Јовановић и др.).
- Присуство на великом броју догађаја које је организовао Завод за заштиту природе Србије, у циљу промоције заштићених добара, публикација и активности које спроводе.
- Учешће на састанцима управљача заштићених природних добара Београда, као редовне годишње праксе коју организује Секретаријат за заштиту животне средине. Руководилац заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“, као и други чланови Удружења „Еколошки покрет Земун“ присуствовали су овим састанцима на Великом Ратном Острву, Обреновачком забрану, Бојчинској шуми, ЗС „Велико благо“ рибњаку „Мила Алас“ и др.

3 АКТИВНОСТИ ЗА ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

3.1 ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

План управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014-2024 године, континуирано се спроводио путем реализације годишњих програма управљања током протеклих 10 година. На тај начин активности су обухватиле интегрални приступ заштити природног наслеђа и одрживом коришћењу природних вредности на заштићеном подручју „Лесни профил Капела у Батајници“. Планирање, изградња и уређење подручја су конципирани тако да садрже све елементе из Решења о заштити, као и обавезу предузимања свих расположивих мера заштите природног добра и очувању основних вредности које се у њему налазе у складу са Законом о заштити природе и другим пратећим законима. У то смислу спроводиле су се следеће мере и активности:

- Усаглашена је израда планске и пројектне документације за извођење потребних радова за унапређење постојећег стања, а у складу са наменом и просторним обухватом заштићеног подручја;
- Обезбеђено је учешће управљача на пословима просторног планирања, изградње и уређења грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, као и изградњи инфраструктуре;
- У циљу уређења и унапређења заштићеног подручја изградњом и постављањем мобилијара, обезбеђене су Сагласности Секретаријата за заштиту животне средине и Решења о условима заштите природе и позитивног Мишљења Завода за заштиту природе;

У току десет година Управљач „Еколошки покрет Земун“ настојао је да спроведе све планиране активности предвиђене Планом управљања, тако што је перманентно кроз сваки годишњи Програм првобитно планирао, а онда у складу са количином одобрених средстава, користио их за реализацију развојних пројеката и уређења заштићеног подручја на одржив начин и у складу са водостајем Дунава.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Изграђен мобилијар је периодично и по потреби фарбан и поправљан, како њихови конструкциони делови, тако и околни простор (откопани темљењи, подлокана степеништа, поломљена газишта или делови конструкције и сл).

ПУТОКАЗИ (2017)

Постављена су два путоказа на местима рачвања:

- Улица Широки пут – летњи пут Батајница – Бановци

- Скретање са летњег пута ка уређеној стази и ознаком да је реч о пешачкој стази.

УРЕЂЕЊЕ ПРИЛАЗНОГ ПУТА ИЗ ПРАВЦА „ЗАВЕТНОГ КРСТА“ (2017)

2017. године реализовано је уређење постојеће стазе/сурдука чиме је омогућен прилаз заштићеном подручју са летњег пута Батајница – Бановци, из правца „Заветног крста“. Пут је рашчишћен и учињен проходним за пешаке.

Летњи пут често користе становници Батајнице и Бановаца, на њему се налази и „Заветни крст“, а по неким изворима у близини се налазио и римски пут [Маја Ђорђевић „Археолошка налазишта римског периода у Војводини“]. Непосредно пре „Заветног крста“ скреће се на пут који је у потпуности био зарастао у шибље, али је до пре 10-ак година био у употреби. Уређењем и одржавањем овог прилаза омогућено је развијање заштићеног подручја у више праваца. На делу који припада заштићеном подручју могуће је поставити садржаје који не би били изложени ђудима Дунава. Створена је могућност да се изгради трим стаза, а омогућен је са још једне стране и сам прилаз заштићеном подручју. Такође постоји и реална шанса за обогаћивање туристичке понуде, формирањем пешачко-сазнајне туре и њено тематско повезивање са већ постојећим археолошким налазиштима.

Мало је познато да се на 1189. речном km Дунава налазе Нови Бановци у чијем центру постоји римско археолошко налазиште „Бургена“. Ово насеље је само 5 km удаљено од ЗП и Батајнице. Батајница је према мишљењу историчара постојала као насеље још у бронзаном добу (поткрепљено ископинама у близини Дунава). Летњи пут је изолован од великог саобраћаја и ствара могућност стварања нових тематских стаза. Постоји и велики број легенди везаних за римски пут.

На приложеним фотографијама се може видети стање пре и после уређења.

ДРВЕНО СТЕПЕНИШТЕ (2017, 2022, 2023)

2017. године изграђено је и дрвено степениште на месту савлађивања највеће висинске разлике (силаз ка Дунаву). Постављању степеница претходило је рашчишћавање терена.

- припремљен је терен и извршено постављање дрвеног степеништа и рукохвата на месту савлађивања највеће висинске разлике (силаз ка Дунаву). Дрвено степениште се састоји од три сегмента: два краћа и један дугачак.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Поправка дрвеног степеништа је извршена **2022. године** након обилних бујичних воде предходних година, које су се слиле од Заветног крста до Дунава, након чега су остале велике последице на стрмини где се налази степениште У 2022. години извршена је изградња и монтажа 16 комада горњих степеника и рукохвата, са уклањањем делова старог степеништа. Такође је изграђено и замењено 10 великих газашта на степеницама до Дунава са рукохватима на десној страни и уклањањем полумљених делова . У јесен 2022. године, Батајницу и околину погодило је велико невреме са обилним кишним падавинама, а бујичне воде су се сливала са сеоског пута за Бановце и од Заветног крста све до Дунава, што је узроковало великом вододерином дубине око 2м на делу великог степеништа. У циљу заштите посетилаца извршено је обележавање и забрана проласка преко великог степеништа у подини профила.

Током **2023. године**, у другом извештајном периоду, изграђено је ново велико степениште и измештено низводно од вододерине (старе локације)). Такође је урађена и санација околног простора – земљани радови (затрпане су рупе које је бујица направила и урађени мањи канали ради одвођења воде).

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

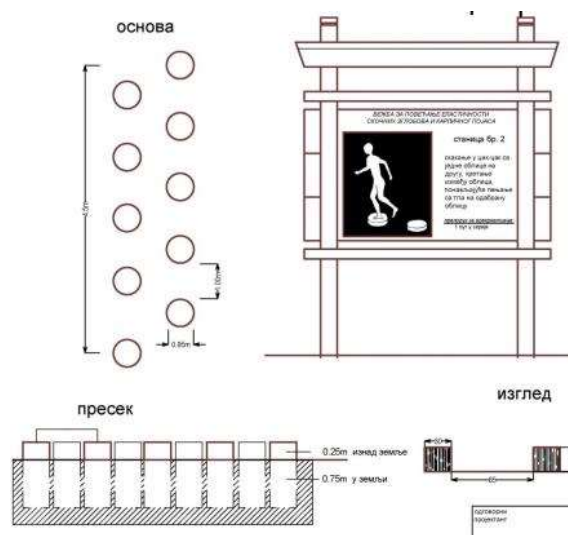
ПРОЈЕКАТ „ТРИМ СТАЗА“ (2017)

Управљач „Еколошки покрет Земун“ донео је одлуку 2017. године, да отпочне са уређењем заштићеног подручја, са циљем увођења нових и занимљивих садржаја, тако што ће изградити и поставити спортске реквизите које могу користити сви посетиоци.

Пројектант Слађана Милосављевић дипл.инж.пејз.арх. израдила је је Пројекат уређења рекреативно-едукативне стазе-мобиљара и опреме ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ односно пројекат „Трим стазе“ на основу услова заштите природе које је издао Завод за заштиту природе Србије 03 бр. 019-1945/2 од 7.09.2017. године. Пројектом је планирано 8 станица од приближно 50 m² и једна од приближно 150 m². Како се рекреативно-едукативној стази на ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ може прићи из правца „Заветног крста“ и са асфалтираног пута у наставку улице Широки пут у Батајници, пунктови су распоређени тако да омогућавају континуитет приче о заштићеном подручју са обе стране, водећи посетиоца од табле до табле, пружајући нове информације о лесу и лесним профилима.

Пројекатом „Трим стазе на ЗП „Лесни профил капела у Батајници“, осмишљени су пунктови, справе за рекреацију, као и типски мобиљар, табле, клупе и столови. Пунктови су или ће бити опремљени таблама, где ће са једне стране стајати подаци о коришћењу справа, а са друге информативни подаци о лесу, леденим добима, флори, фауни, Дунаву, научнику Милутину Миланковићу и другим интересантним информацијама са циљем да привуку већи број туриста-излетника и понуде им интересантне садржаје, а самим тим допринесу и већој афирмацији заштићеног подручја. Идеја је да се на свакој овој табли нађе по нека интересантна информација о лесу и тако прикупи потребно знање о лесном профилу и заштићеном подручју.

ТАБЛЕ „ЗАБРАЊЕНО БАЦАЊЕ ОТПАДА“ (2018)

Приликом обиласка заштићеног подручја представници Завода за заштиту природе Србије су констатовали да је потребно поставити табле са упозорењем да се не баца отпад, с обзиром на то да су примећене веће количине неконтролисано баченог отпада, како на заштићеном добру, тако и на прилазним путевима. На захтев Управљача добијени су позитивни услови заштите природе за постављање табли, тако да је 2018. године изграђено и постављено 10 малих табли „Забрањено бацање отпада“ на заштићеном подручју и на прилазним путевима. Како су многе од тих табли сломљене, уништене и слично, Управљач је више пута поправљао и постављао нове табле.

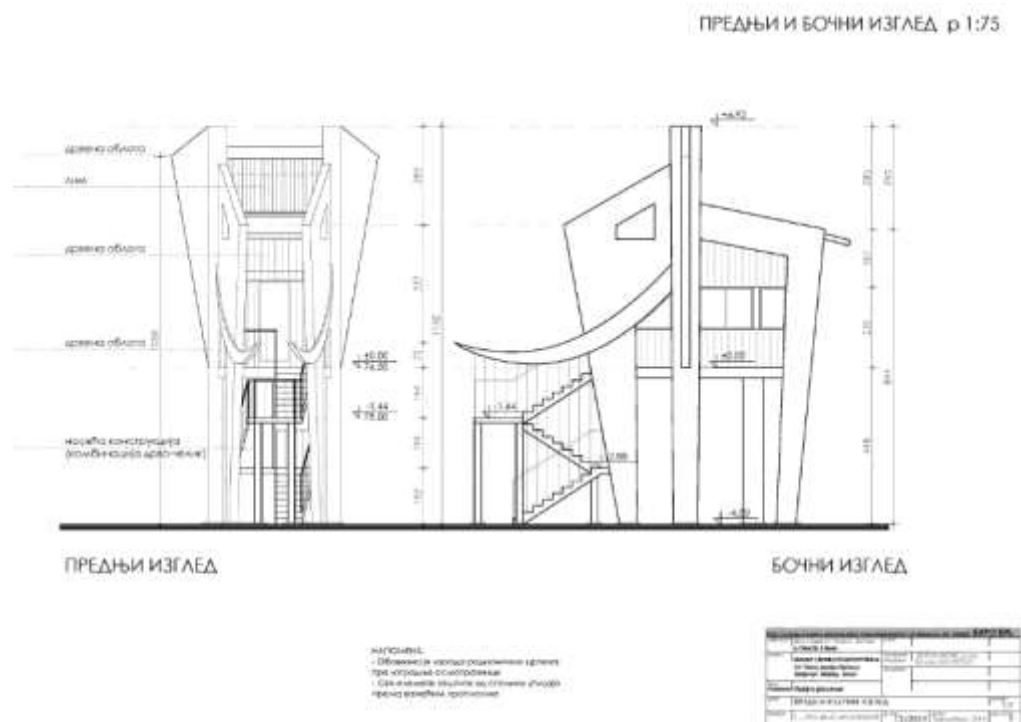
Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

2019. године је констатован нестанак две мале табле о забрани бацања смећа.

2020. године је монтирана једна мала табла, а **2022. године** 2 мале табле.

ПРОЈЕКАТ МОБИЛИЈАРА СЕНИКА-ОСМАТРАЧНИЦЕ У ОБЛИКУ МАМУТА (2019)

2019. године завршен је пројекат мобилијара сеника-осматрачнице у облику мамута као вишенаменске функционалне јединице која ће у зависности од потребе моћи да буде, место за одржавање радионица, семинара, мокри чвор и сл. Пројекат је урадила архитекта Јелена Батало Антић.

ЂУБРИЈЕРЕ (2020)

Израђене су и монтиране две ђубријере за одлагање отпада у току 2020. године по пројекту „Трим стазе“, а на препоруку градске инспекције за заштиту животне средине.

3.2 АКТИВНОСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА „ТРИМ СТАЗА НА ЗП „ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА У БАТАЈНИЦИ (2018-2024)“

У циљу повећања атрактивности подручја у **2017.** години урађен је **пројекат "Трим стазе". 2018. године** постављен је први реkvизит **"мамут клупа"**.

2019. године постављена су још **два реkvизита праћених двостраним таблама**, као и **две велике табле са мапом трим стазе** на улазима у заштићено подручје. Илустрације за табле је урадила уметница **Биљана Михајловић**. Једна табла је посвећена настанку лесних профила, а друга Милутину Миланковићу.

На ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“, по пројекту Трим стазе (2017) планирани су:

Пункт/ Станица	Реквизит (година прве изградње)	Табла (година прве изградње/поправке)	Стање 2024
1 – Учионица на отвореном	Реквизит бр.1: Дрвена платформа (коса раван) за пењање са канапом (2020)	Инфо-табла са мапом трим стазе (2019), табла о коришћењу справе (2020)	Оштећена платформа
2 – Плато код степеница	Реквизит бр.1: Дрвена платформа (коса раван) за пењање са канапом (није грађено)	/	/
3 - Велики плато испод степеница	Реквизит бр. 2: Степенице (2019)	Табла о настанку леса и коришћењу реkvизита (2019)	Нема табле, реkvизит добар
3 - Велики плато испод степеница	Реквизит бр. 3: Вратило (2019)	Табла о Милутину Миланковићу и коришћењу реkvизита (2019)	Оштећено вратило, Нема табле
3 - Велики плато испод степеница	Реквизит бр.4: Мамут клупа за опуштање (2018)	Табла о флори и фауни ледених доба и коришћењу реkvизита -паралелно са Дунавом (2018), управно на Дунав (2020), панони за таблу (2024)	Оштећена клупа, а табла добра.
4 -	Реквизит 5 (није грађено)	Табла лесне лутке (није грађено)	/
5 -	Реквизит 6: Клупа за трбушњаке (2021)	Табла о Дунаву и коришћењу реkvизита (2021)	У добром стању
5 -	Реквизит 7: Цик -цак облице (2023)	Табла о рибама и коришћењу реkvизита (2023)	У добром стању
6	Реквизит 8: (није грађено)	Табла о птицама и коришћењу реkvизита (није грађено)	/
7	Реквизит 9: (није грађено)	Табла о биљкама и коришћењу реkvизита (није грађено)	/
8	/	Инфо-табла са мапом трим стазе (2019, 2024)	У добром стању

РЕКВИЗИТ БРОЈ 4. „МАМУТ КЛУПА ЗА ОПУШТАЊЕ“ (2018)

Реализација Пројекта „Трим стазе“ је почела на пункту- станица 3. изградњом и монтажом реkvизита број 4. „Мамут клупа за опуштање“ са пратећом двостраном Инфо- таблом. Према Пројекту „Трим стазе“ ова станица се налази у зони плављења, тако да се може користити током дела године када је низак водостај

Завод за заштиту природе Србије донео је Решење за услове заштите природе за постављање Реквизита бр. 4 и пратеће табле у заштићеном подручју СП „Лесни профил Капела у Батајници“, под 03 бр. 019-1739/18 .

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

У 2018. години извршена је израда и постављање реквизита бр.4 „ Мамут клупа за опуштање“ са Инфо-таблом постављеном паралелно са Дунавом, и то: на првој страни табле је назив реквизита и упутство за коришћење, а на другој страни се налази скица карактеристичног изгледа Капеле и обележени су периоди глацијалних и интеглацијалних фаза. Поред су приказане животиње и време у којем су живеле као и време када се појављује савремени човек. Текст је на српском и енглеском језику.

Приликом повлачења високих вода Дунава у току **2019** године однета је пратеће информативна табла, тако да је **2020.** постављена нова, управно на Дунав, како би се смањили удари таласа. **2024.** године је одштампан нови двострани пано и постављен на оквир табле.

ВЕЛИКА ТАБЛА СА МАПОМ ТРИМ СТАЗЕ „СТАЗА ЗНАЊА“ (2019)

2019. године су изграђене две велике табле са мапом трим стазе на улазима у заштићено подручје. Илустрације за табле је урадила уметница Биљана Михајловић.

2023. године Записником су констатована оштећења паноа (излепљена налепницама) на прилазу из правца Заветног крста, а испод некадашњег зуба је нестала.

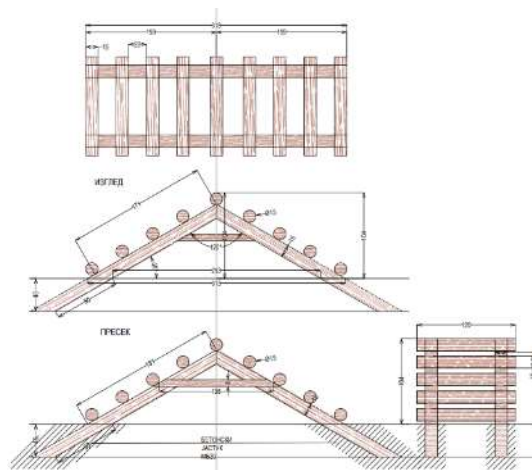

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

РЕКВИЗИТ БРОЈ 2. „СТЕПЕНИЦЕ“ (2019)

Реквизит број 2 „Степенице“ - троугласта пењалица и припадајућа двострана табла са инфографиком о настанку леса и упутством за коришћење справе су постављени **2019. године. 2021. године** Записником је констатован нестанак табле и о томе су обавештене надлежне институције.

MILUTIN MILANKOVIĆ

[Dalj], 1879 - Beograd, 1958

Лесни профил
Капела у Батајници

Astronomska teorija Ledenih doba i "Milankovićevi ciklusi"

Zemlja se nalazi na elipsastoj putanji oko Sunca, okreće se oko sebe, klafi se i naginje u svom zvezdanom plesu, utičući ovim pokretima na količinu zračenja koje prima od Sunca.

Milutin Milanković je jedan od najznačajnijih svetskih naučnika 20. veka, a slavu je stekao izračunavanjem uticaja promena kretanja Zemlje na promenu klime tokom ledenog doba.

„Astronomska nauka po pitanju Zemljine istorije može da uradi još nešto što nijedna druga nauka nije u stanju. Geologija i druge deskriptivne nauke mogu konstatovati samo ono što je već bilo, a astronomija može da nam kaže i ono što će se dogoditi“.

Kanon osunčavanja Zemlje

Kruna Milankovićeve naučne karijere predstavlja kapitalno delo svetske nauke "Kanon osunčavanja Zemlje i njegova primena na problem ledenih doba". Kanon je preveden na engleski (1969), srpski (1997) i japanski (2000) jezik.

"Kada jednom uloviš krupnu ribu, sitnije ti više nisu zanimljive. Radio sam 25 godina na svojoj teoriji osunčavanja, i sada kada je završena, ostao sam bez posla. Isuviše sam star da počnem rad na novoj teoriji, a teorije veličine kao ova koju sam završio, naprosto ne rastu na drveću."

"Milankovićeve cikluse" naučnici uočavaju u lesnim profilima širom sveta, pa i u ovom ispred kojeg stojite. Sada još samo zamislite da Dunavom prolazi brod, na čijoj palubi sedi Milanković, zagledan u vasionu vekove i ovaj lesni profil.

Upravišć Udruženje „Ekološki pokret Zemun“
www.leszemun.rs www.jegumsca.org.rs

Milankovićevo ime su dobili krateri na Mesecu (1970) i Marsu (1973), kao i jedan asteroid (1982).

NASA ga je uvrstila u 10 najvećih naučnika koji su se bavili proučavanjem Zemlje.

Milanković je jedan od prvih doktora tehničkih nauka u Austro-Ugarskoj.

Njegova najpopularnije delo je "Kroz vasionu i vekove" (Matica srpska, 1928). Za vreme njegovog života prodato je 7.000 srpskih i 10.000 nemačkih primeraka. Pravi bestseller!

Prva Milankovićeva lektira bio je „Neven“, a omiljeni pesnik Jovan Jovanović Zmaj.

Od 1993. godine European Geosciences Union dodeljuje medalju "Milutin Milanković" za izvanredan doprinos u istraživanjima klimatskih promena. Neki od dobitnika su istraživali i lesni profil Kapela.

Zagledan u vasionu i vekove, Milutin Milanković možda nije ni slutio da visoka desna obala Dunava, koju je posmatrao sa broda kojim je često putovao između Beograda, Dalja i Beča, čuva dokaze o ispravnosti njegove teorije o pulsiranju klime tokom ledenog doba.

РЕКВИЗИТ БРОЈ 1. „ДРВЕНА ПЛАТФОРМА СА КАНАПОМ ЗА ПЕЊАЊЕ“ (2020)

У 2020. години реализован је Пројекат „Трим стазе“ на пункту- Станица 1. Реквизит број 1 „Дрвена платформа са канапом за пењање“ са пратећом двостраном таблом и постављање паноа на инфо таблу са информацијама о коришћењу справе.

На захтев Управљача, Завод за заштиту природе Србије издао је позитивно Решење за услове заштите природе за постављања Реквизита бр. 1 и пратеће табле у заштићеном подручју СП „Лесни профил Капела у Батајници“, под 03 бр. 019-3321/2 од 26.11.2019.

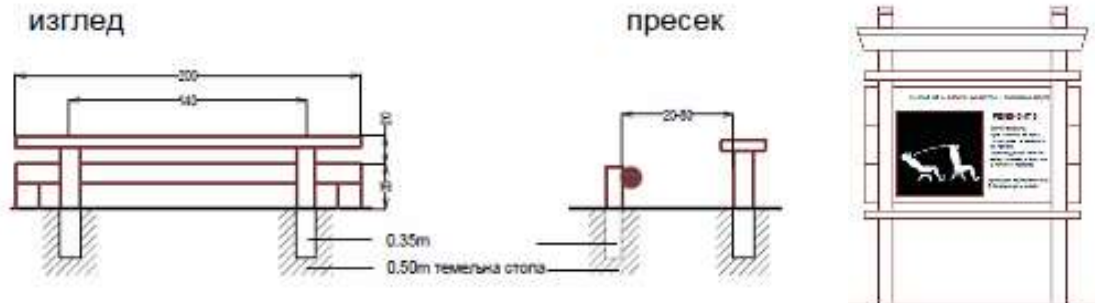
Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Припремљен је дизајн за Инфо –пано и то: на првој страни табле је назив реквизита и упутство за коришћење, а на другој страни се налази скица карактеристичног изгледа Капеле и обележени су пунктови са реквизитима и значајнијим деловима заштићеног подручја. **2021. године** Записником је констатован недостатак канапа и оштећења косе равни.

РЕКВИЗИТ БРОЈ 6 – КЛУПА ЗА ТРБУШЊАКЕ И ПРАТЕЋА ТАБЛА (2021)

2021. године извршено је постављање новог реквизита планираног пројектом трим стазе– клупе за трбушњаке, праћеног двостраном таблом на којој ће са једне стране бити информација о томе како се справа користи, а са друге информације о Дунаву.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

РЕКВИЗИТ БРОЈ 5 -ЦИК-ЦАК ОБЛИЦЕ СА ПРАТЕЋОМ ТАБЛОМ (2023)

Током 2023. године постављен је реквизит с облицама, који ће бити праћен информативном таблом о рибама.

Информативна табла и реквизит су постављени у првом извештајном периоду, док су панони са информацијама о рибама и коришћењу реквизита дизајнирани и одштампани у завршном извештајном периоду. Значајно висок и дуготрајан висок водостај су до пред сам крај првог извештајног периода онемогућавали постављање реквизита на обали Дунава.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Током завршног извештајног периода урађен је дизајн и штампа паноа за нову двострану таблу постављену уз реквизит са облицама: пано о томе како се користи реквизит и пано са информацијам о рибама Дунава, некад и сад. Табла је урађена уз стручне консултације са ихтиологом Ласлом Галамбошом из Покрајинског завода за заштиту природе и др Млађеном Јовановићем.

Одштампани су и панои за постојећу „М“ таблу на којој је било постављено упозорење о опасности боравка испод „зуба“ пре његовог рушења. Табла је прошле године измештена на безбедну локацију.

СКАКАЊЕ ПО ДРВЕНИМ ОБЛИЦАМА
JUMPING ON WOODEN LOGS

Лесни профил
Капела у Батајници

Вежба за повећање еластичности скочних зглобова и карличног појаса
Exercise to increase the elasticity of ankle joints and pelvic girdle

Упутство: Скакање у цик-цак са једне облице на другу, кретање између облица, понављајуће пењање са тла на одабрану облицу. Препорука за рекреативце: 1 пут у серији.
Instructions: Jumping in a zigzag pattern from one log to another, moving between logs, repetitively climbing from the ground to the selected log. Recommendation for recreational use: 1 repetition in a set.

Реквизит користити на сопственој одговорности.
Децка до 12 година могу користити реквизит само уз надзор одраслих.
Управљач не сноси никакву одговорност у случају повреда (или незгода).
Use the equipment at your own risk.
Children under 12 years of age can use the equipment only with adult supervision.
The Manager association assumes no liability for injuries for accidents.

Управљач: Удружење "Еколошки покрет Земун"
Manager: Association "Ecological movement Zemun"

www.bepanica.org.rs

равни и оштећење косе равни, оштећења кровиха на великим таблама са мапама, оштећена на табли поред вратила, недостатак рукохвата на малом степеништу, оштећена газишта на великом степеништу, изгребани и пробушени панои на таблама о Милутину Миланковићу, Мамут клупи и малој табли о забрани бацања смећа, као и информацију да се зуб још више одвојио;

- Достављање Обавештења-Записника о нестанку табле за забрањено бацање смећа и оштећењу рукохвата на великом степеништу, **мај 2021.** године. Табла са упозорењем да се не баца ђубре која је постављена у оквиру ГПУ Капела за 2020. годину. Табла је била учвршћена металним рамом, који је бонсеком одсечен и однет. Рукохват на великом степеништу је одваљен и бачен. Рукохват је пронађен и усправљен уз лесни профил;
- Достављање стручног мишљења бр. 36-К/2021, **31.07.2021.** године др Млађена Јовановића у коме се препоручује предузимање других мера које би довеле до отклањања опасности од превртања одвојеног блока „зуба“. Управљач је тражио од Завода за заштиту природе Србије услове за контролисано уклањање "зуба" како би планирао ову активност у Програму управљања за 2022. годину.
- Достављање Обавештења-Записника о нестанку табле и реквизита као и оштећенима постављеног мобилијера, надлежним организацијама и институцијама, 2023. године;

4 ИНФОРМАТИВНО-ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Промоција вредности заштићеног подручја, представља једну од активности која је грађанима и посетиоцима омогућила ближе упознавање са вредностима заштићеног подручја. Ове активности спроведене су кроз Презентацију заштићеног подручја путем сајта, едукативних радионица, медија, промотивног материјала.

За потребе визуелне идентификације и лакшег препознавања Заштићеног подручја у јавности и медијима израђен је лого на српском и енглеском језику, који на симболичан начин приказује најзначајније карактеристике лесног профила (слојевитост, карактеристичан издвојени блок, боје леса и др.).

Лесни профил
Капела у Батајници

4.1 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- САЈТ ЕКОЛОШКОГ ПОКРЕТА ЗЕМУН

Управљач Удружење „Еколошки покрет Земун“ током десет година старања над заштићеним подручјем редовно извештава о свом раду као и о мерама и активностима које спроводи у циљу заштите, унапређења и одрживог коришћења природног добра, путем информативно-пропагандних активности ради промовисања и афирмације.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- Како је Управљач Удружење "Еколошки покрет Земун", уједно управљач и Заштићеним подручјем "Земунски лесни профил" већ закупио домен www.leszemun.rs и направио сајт, исти ће се користити и за Заштићено подручје "Лесни профил Капела у Батајници". Користи се и постојећи сајт Управљача www.lagumica.org.rs, на који су грађани већ навикли. На оба сајта су постављене: основне информације о заштићеном подручју, мапа и упутства како се до њега долази, контакти, као и документа на увид јавности (Годишњи Програми управљања и Извештаји о реализацији управљања током претходних година). Првих неколико година су паралелно постављане информације на оба сајта, али се због ограниченог капацитета информација које се могу поставити на www.leszemun.rs, прешло на концепт да се најаве догађаја, фотографије и др. постављају само на www.lagumica.org.rs. Перманентно се врши фотографисање заштићеног подручја, чиме се уједно врши и мониторинг стања. Фотодокументација годишњих доба, са посебним нагласком на временске прилике које имају утицаја на Заштићено подручје, као што је висок водостај Дунава, растиње које буја, значајне врсте птичијег света и сл. дају пратиоцима могућност да прате стање на заштићеном подручју.
- Поред тога информисање се врши и путем постављених информативних табли, које су дизајниране тако да на интересантан и разумљив начин представљају Земунски лесни профил свим узрастима.
- Извршено је постављање краће и дуже верзије промотивног спота 2021. године.

4.2 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- ЕДУКАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ

Управљач је организовао Промотивно- едукативне радионице за грађане Београда и шире, као и презентације како природног добро које има огроман значај за разумевање настанка планете Земље и промене климатских промена, тако и могућности за развој гео-туристичких активности. Значајно гео наслеђе препознато у научним круговима као један од најзначајнијих лесних профила у Европи, као и положај Лесног профила Капела у Батајници на обали Дунава у близини града Београда, омогућило је Управљачу да организује промотивно-едукативне радионице као туристички потенцијал ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“

Удружење „Еколошки покрет Земун“

Лесни профил
Капела у Батајници

РАДИОНИЦЕ – Туристички потенцијал ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ у оквиру реализације Плана управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ 2014 -2024 године

Година	Назив радионице, предавачи	Учесници, број и локација
2015	<p>„Дани леса 2015“ - бродом</p> <ul style="list-style-type: none"> Програм заштите лесних профила – (1) (2) (3) (5) (6) „Улепшај лутку“ (лесне лутке), Радионица за децу и изложба радова –(4) Заједничко симболично „ископавање“ мамута (4) (6) Наградна самостална возња <p>Предавачи: Проф. др Љупко Рундић (1), Проф. др Млађен Јовановић (2), др Тивадар Гаудењи (3), Ивана Батало, дипл. вајар (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(5), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)</p>	<p>Учесници: Власници и корисници парцела са децом, сарадници са децом, студенти и докторанти Географског факултета БГД и ПМФ НС, грађани, представници ОШ из Батајнице и Земуне, МПЗЖС, ГСЗЖС, ГСИП и ЗЗЗПС,</p> <p>Укупно 50 учесника</p> <p>Локација: брод „Трајан“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)</p>

2015

2015

2015

„Промоција лесних профила у Београду“ -туристички потенцијал Београда - бродом

2016

- Значај и заштита лесних профила(1)
- Туристички потенцијал (2)
- Правилник о накнадама(3)
- Дискусија

Предавачи: Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ.(1), Н. Ђурић, дипл.инж.пољ. (2) Наташа Ђокић дипл. инг (3)

Учесници: Управљачи- Арборетум Шумарског факултета, ЈП за заштиту животне средине Обреновац, ЈКП Зеленило Београд, Удружење „Еколошки покрет Земун“, Географски факултет Нови Сад, Инспекција заштите животне средине Града Београда, новинари
Укупно 50 учесника
Локација: брод „Стеванске ливаде“
Лесни профил Капела у Батајници

2016

„Дани леса 2017“ - бродом

- Програм заштите лесних профила – (1) (2) (3) (5) (6)
- „Улепшај лутку“ (лесне лутке), Радионица за децу и изложба радова –(4)
- Заједничко симболично „ископавање“ мамута (4) (6)
- Наградна самостална возња

2017

Предавачи: Проф. др Љупко Рундић (1), Проф. др Млађен Јовановић (2), др Тивадар Гаудењи (3), Ивана Батало, дипл. вајар (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(5), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)

Део програма „Европски дани баштине“.

Учесници: Власници и корисници парцела са децом, сарадници са децом, грађани, професори ПМФ из Новог Сада, представници МЗЖС, ГСЗЗЖС, ГСИП и ЗЗЗПС.

Укупно 50 учесника

Локација: брод „Стеванске ливаде“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)

2017

2017

2018

„Траговима ледених доба“ - регата
ркм 1185-1175

- Значај и заштита ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ (1)(2)
- Значај и заштита ЗП „Земунски лесни профил“ (1)(2)
- Ручак

Предавачи: Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (1), Н. Ђурић, дипл. инж. (2)

Спуст кануима и чамцима од Капеле до Радецког. Предавање је одржано на српском и енглеском. Ангажована је и речна спасилачка служба.

Учесници: Наутички клуб „Лиман“, представници амбасада у Београду, Еколошки покрет Земун

Укупно 50 учесника

Локација: Дунав (ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“, ЗП „Земунски лесни профил“, ресторан Радецки

2018

2018

2018

Дани ЕУ баштине у Београду –мини бус 2 радионице

2018

- Значај и заштита ЗП“Лесни профил Капела“ (1)(2)
- Геонаслеђе и геотуризам (1)

Предавачи: проф.др.Срђан Белиј (1)
Н. Ђурић, дипл.инж.(2)

Грађани Београда

Укупно 40 учесника

Локација: Лесни профил Капела у Батајници

2018

„Дани леса 2019“ - бродом

2019

- Програм заштите лесних профила – (1) (2) (3) (5) (6)
- „Мој другар из леденог доба“, радионица за децу и изложба радова –(4)
- Заједничко симболично „ископавање“ мамута (4) (6)
- Наградна самостална возња

Предавачи: проф. др Љупко Рундић (1), проф. др Млађен Јовановић (2), проф. др Иван Новковић (3), Биљана Михајловић, дипл. Граф. дизајнер (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(5), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)

Део програма „Европски дани баштине“.

Учесници: Власници и корисници парцела са децом, сарадници са децом, грађани, професори ПМФ из Новог Сада, представници МЗЖС, ГСЗЗЖС, ГСИП и ЗЗЗПС.

Укупно 50 учесника

Локација: брод „Стеванске ливаде“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

2019

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

„Упознај Капелу“ – комбијем, 6 група

- Значај и заштита ЗП „Земунски лесни профил (1)(2)
- ЗД Апликација проширене реалности „Прозор у ледено доба“ (1)

2019

Предавачи: проф. др Млађен Јовановић (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (2)

Учесници: Грађани

Укупно 90 учесника

Локација: Лесни профил Капела у Батајници

2019

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

“Трагом ледених доба“, регата ркм 1185-1175

2020

- Значај и заштита ЗП“Лесни профил Капела“ (1)
- Значај и заштита ЗП“Земунски лесни профил (1)
- Ручак (2)

Предавачи: проф. др М. Јовановић (1), Н. Ђурић, дипл.инж.(2)

Учесници:Наутички клуб „Лиман“, НК „Панчево“, сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“

Укупно 40 учесника

Локација: Дунав, ресторан Радечки

2020

2020

“Трагови ледених доба“ мини бус

2020

- Значај и заштита ЗП“Лесни профил Капела“ (1)
- Геонаслеђе и геотуризам(1)
- Дискусија

Предавачи: проф. др М. Јовановић (1), Н. Ђурић, дипл.инж.(1)

Грађани Београда

Укупно 20 учесника

Локација: Лесни профил Капела у Батајници

2020

„Дани леса 2021“ – туристички потенцијал Београда, бродом

- Заштита лесних профила – (5) (6)
- Ко су били истраживачи лесних профила? са показивањем музејског експоната-геолошког чекића Ласкарева(1)
- Како је настао и од чега се састоје лесни профили? Са вршењем брзих теренских опита за одређивање састава стена (2)
- Данас нам је диван дан, нашој Земљи рођендан!" са додиривањем стена велике старости (3)
- Ледена доба на нашој планети – предавање о осталим леденим добима на нашој планети
- Радионица за децу: „Нацртај бога Еола“ (цртање по маскама и изложба радова) –(5) (6)
- Промоција апликације „Прозор у ледено доба“ (5) (6)

2021

Предавачи: проф. др Љупко Рундић (1), проф. др Виолета Гајић (2), проф. др Млађен Јовановић (3), др Тивадар Гаудењи (4), Н. Ђурић, дипл. инж. пољ.(5), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)

Учесници: Власници и корисници парцела са децом, сарадници са децом, грађани, професори РГФ из Београда и ПМФ из Новог Сада, представници МЗЖС, ГСЗЗЖС, ГСИП и ЗЗЗПС.

Укупно 60 учесника

Локација: брод „Сирена“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)

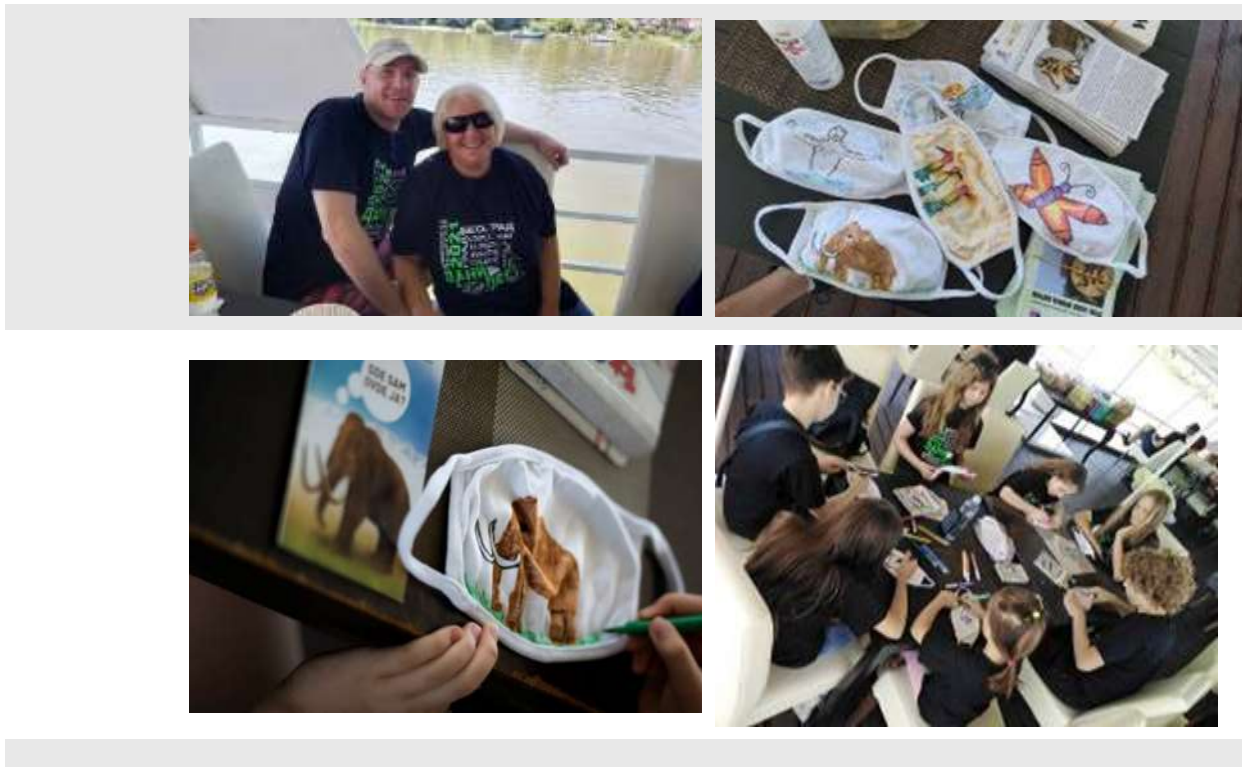

Геолошки чекић Ласкарева

2021

„Упознај Капелу 2021“ – комбијем и сопственим превозом, 2 групе

2021

- Значај и заштита ЗП „Лесни профил Капела“ (1)(2)
- Временска скала развоја планете Земље (1)
- ЗД Апликација проширене реалности „Прозор у ледено доба“ (2)

Предавачи: проф. др Млађен Јовановић (1), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (2)

Део програма „Европски дани баштине 2021“.

У комбију су коришћене маске.

Учесници: Грађани

Укупно 40 учесника

Локација: Лесни профил Капела у Батајници

Радионица Еколошког покрета Земун
„Упознај Капелу - прозор у Ледено доба“

Радионица Еколошког покрета Земун
„Упознај Капелу - прозор у Ледено доба“

2022

„Траговима ледених доба“ - регата ркм 1185-1175, аутобусом и чамцима

- Значај и заштита ЗП „Лесни профил Капела“ (1)(2)
- Значај и заштита ЗП „Земунски лесни профил“ (1)(2)
- Ручак (2)

Предавачи: С. Маринчић дипл.инж (1)
Н. Ђурић, дипл.инж.(2)

Обезбеђени су појасеви за спасавање за све учеснике и ангажована је служба за спасавање на води

Учесници: Наутички клуб „Лиман“, СК „Беодрагонс“, представници републичких и градских органа, професори и учесници хидрометеоролошке школе „М. Миланковић“ и грађани Београда.
Укупно 40 учесника
Локација: Дунав, ресторан Радечки

2022

2022

Састанак управљача

- Значај и заштита лесних профила(1)
- Размена искустава добре праксе(2)
- Дискусија(3)

Предавачи: Н. Ђурић, дипл.инж.пољ.
(1.2) М.Пајкић дипл. правник (3)

Учесници: ЈКП „Зеленило Београд“, ЈП“Србија шуме“, Шумарски факултет-Арборетум, Рибњак „Мика Алас“, ГО Барајево, Удружење „Еколошки покрет Земун“, Секретаријат за заштиту животне средине, Секретаријат за инспекцијске послове –Сектор за заштита животне средине, Завод за заштиту природе Србије.
Укупно 18 учесника Локација: Дунав

2022

„Дани леса 2023“ – бродом 2 групе

- Програм заштите лесних профила – (1) (2) (3) (5) (6)
- Хербаријум из Сремских Карловаца и будући биомониторинг –(4)

2023

Предавачи: проф. др Љупко Рундић-група 1 (1), проф. др Млађен Јовановић-групе 1 и2 (2), др Тивадар Гаудењи – групе 1и 2 (3), др Милица Рат, дипл. биолог – група 1 (4), проф. Др Виолета Гајић-група 2 (5), Љ. Марјановић, дипл. инж. грађ. (6)

Учесници: Власници и корисници парцела са децом, сарадници са децом, грађани, професори, студенти РГФ БГД, чланови спортског скијашког удружења, представници МЗЖС, ГСЗЗЖС, ГСИП и ЗЗЗПС.

Укупно 70 учесника

Локација: брод „Никола Тесла“, пловидба рекама Дунавом и Савом (Земунски лесни профил, Лесни профил Капела у Батајници, Велико ратно острво, Миоценски спруд, Зимовалиште малих вранаца)

2023

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

2023

2023

„Траговима ледених доба“ - регата
ркм 1185-1175

- Поздравна реч (3)
- Значај и заштита ЗП „Лесни профил Капела“ (1)
- Значај и заштита ЗП „Земунски лесни профил“ (1)
- Ручак (2)

2024

Предавачи: Проф, др М. Јовановић(1),
Н. Ђурић, дипл. инж.(2) Љ. Марјановић,
дипл. инж. грађ.(3)

Учесници: Наутички клуб „Лиман“ СК
„Беодрагонс“ Сарадници Удружења
„Еколошки покрет Земун“ Укупно
40 учесника Локација: Дунав,
ресторан Радецки

2024

2021-2024 Укупно 23 промо радионице

Укупно 708 учесника

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

4.3 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- МЕДИЈИ

Управљач је током свог протеклог рада настојао да афирмише и промовише вредности заштићеног подручја, посебно настојећи да се укључи и у писане и електронске медије када год се за то указала прилика.

- Медијска кампања је започела одмах и у **2014. години** се реализовала слањем обавештења медијима о планираним или изведеним активностима. Објављиване су најаве у писаним и електронским медијима: Тањуг, Блиц, Б 92 – путовања, Политика, С – медиа, Завод за заштиту природе Србије и др. Дешавања су пропраћена и прилозима на телевизијама: Пинк Јутарњи програм – 2 укључења Наташа Ђокић у име Секретаријата и Нада Ђурић у име Управљача, ТВ Студио Б, а имали смо укључења и у радио програм Студија Б у емисију "На београдским таласима" Љиљана Марјановић у име управљача, новинар Срета Кузмановић.

Информације о заштићеним подручјима објављена су на сајту Завода за заштиту природе Србије.

2014. године, на радионици, снимљена је „Зелена емисија“ о ЗП „Земунски лесни профил“ и ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ која је ауторска емисија Милана Костића, а емитована је на ТВ Студио Б. Емисију можете погледати на youTUBE каналу Удружења <https://youtube.com/@ekoloskipokretzemun4384?si=BL9BhnyRYUJRyhTg> <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVUfR8xtRBT-08rv1AK-yAGC7ax3Sxh5N>

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Информације о одржаној радионици су објављени на сајту школе Митраљета из Батајнице и послужиле су професорки биологије да мотивише ученике да за изборни предмет изабере „Чуваре природе“.

- **2015. године** новинари Тањуга и Бете су учествовали у радионицама и објавили чланке у медијима: Радио телевизија Војводина - Наука и техника, сајт Града Београда, а Управљач је имао укључења у радио програм „Студио Б“ у оквиру емисије „На београдским таласима“ и припремио писани интервју с новинарком агенције „Бета“ о активностима на заштити лесних профила.
- Најзначајнија информативно-промотивна активност остварена је **2017. године**, током 30 минута трајања **ТВ емисије „Београд за почетнике“** где је Смиљана Попов, новинарка, на изванредан и разумљив начин свим гледаоцима, приказан значај заштите и унапређења ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“. Управљач се представио са значајним резултатима које је постигао како на заштити, тако и на сарадњи са научним радницима. ТВ емисија „Београд за почетнике“ премијерно је приказана 25.11.2017, а више пута је репризирана исте године, а такође се изнова приказује и током наредних година. Снимање је обављено са чамца и са обале а саговорници су били представници Управљача проф. др Љупко Рундић, др Млађен Јовановић, дипл.инг Љиљана Марјановић и дипл.инг Нада Ђурић. Најава ове емисије је објављена и у дневним новинама „Политика“, а емисија се може погледати на каналу Youtube и на сајтовима Удружења.

<https://www.youtube.com/watch?v=04BmjZIXOt4>

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

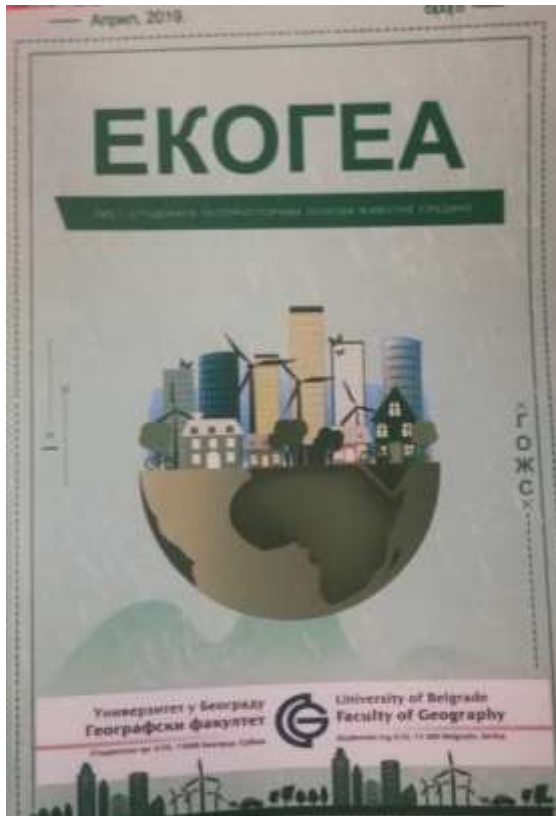
- У Блицу је **2018. године** изашао афирмативни текст о непознатој локацији са значајним и занимљивим појединостима.
- **2019. године** Управљач је реализовао 6 радионица "Упознај Капелу". Позив је осим е-маиловима постављен и на сајтовима: Београд за децу (2.802 прегледа), Београд за "Ц", Бесплатна дешавања у Београду и др. Све ово је имало за последицу да се велики број заинтересованих пријавио за учествовање. Како је највише било људи који за нас нису ни чули, изненађење је било још веће када се радионица завршила. Радионица је стручно вођена од Проф. др Млађена Јовановића који је са великом лакоћом успео да комуницира и са најмлађим посетиоцима. Комбинација вежби и испробавања реквизита на трим стази уз занимљиво објашњење и речите илустрације показале су се као добитна комбинација. Део атмосфере можете погледати на фотографијама на www.lagumica.org.rs.

Позиви на друштвеним мрежама:

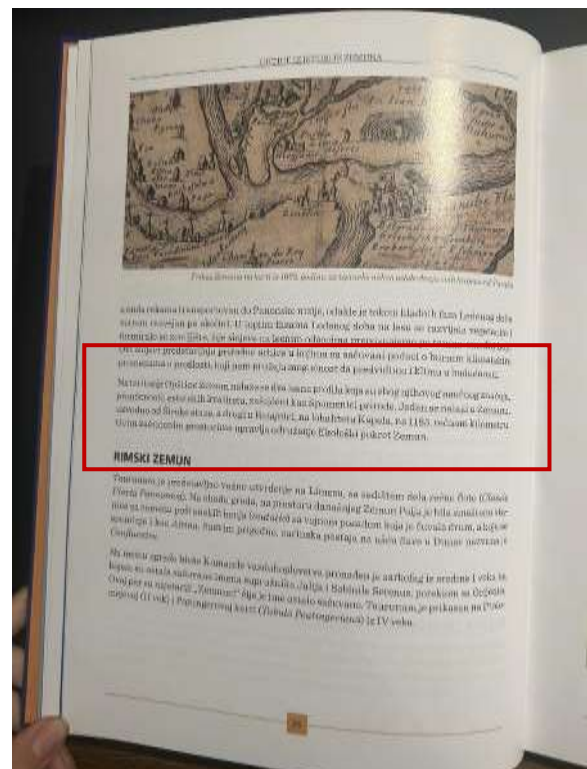

- У листу ЕКОГЕА – лист студената геопросторних основа животне средине Географског факултета у Београду **2019. године** изашао је чланак о Удружењу „Еколошки покрет Земун као управљачу на ЗП "Земунски лесни профил" и "Лесни профил капела у Батајници".

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- Поводом прославе 85 година постојања Ротари клуба Земун, 2019. године у делу монографије „Цртице из историје Земуна“ чији су аутори Ђорђе Аћимовић и Млађен Јовановић, у потпоглављу „Далека прошлост Земуна“ су описани лесни профили и наведена наша два заштићена подручја.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- Гостовање на РТС Наука и репортажа о заштићеним лесним профилима **2021. године** је значајно допринела промоцији лесних профила. На линку https://www.youtube.com/watch?v=Z2N7_B38ap4&list=PLVUfr8xtRBT-08rv1AK-yAGC7ax3Sxh5N&index=3&t=6s , на 11.15 min можете погледати прилог о лесним профилима.

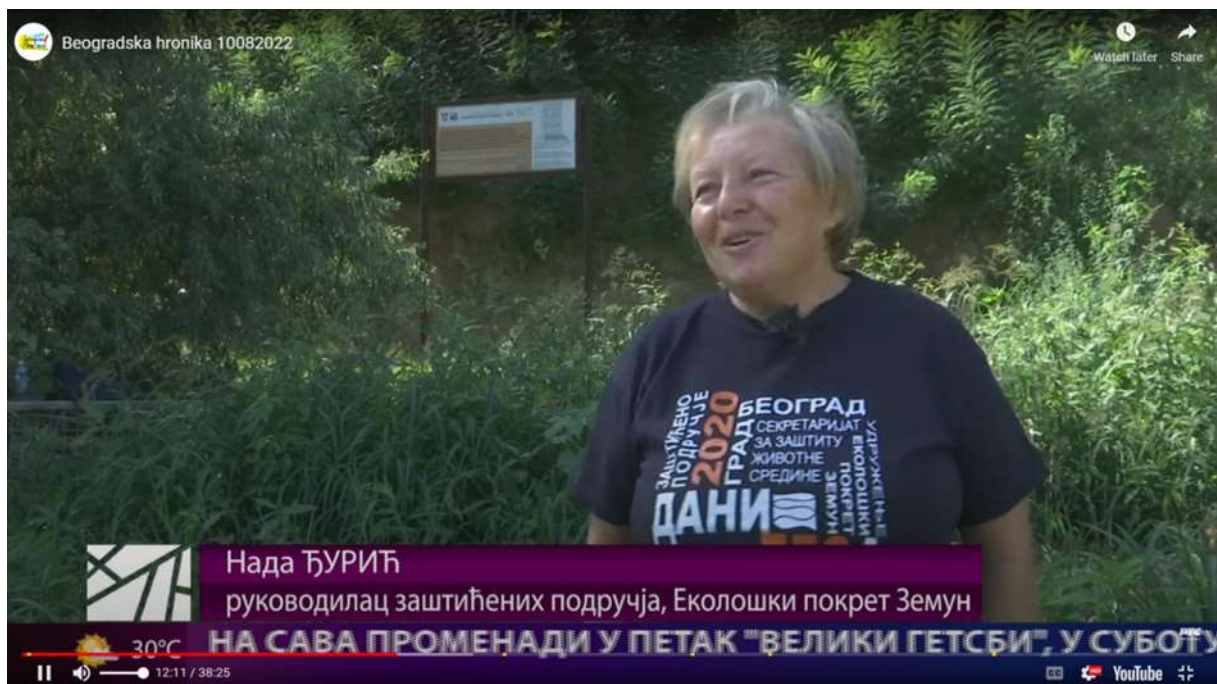

- Управљач је на позив дневног листа „Политика“ дао интервју новинарки Бранки Васиљевић. Текст о заштићеним подручјима објављен је дана **15.05.2022. године**.

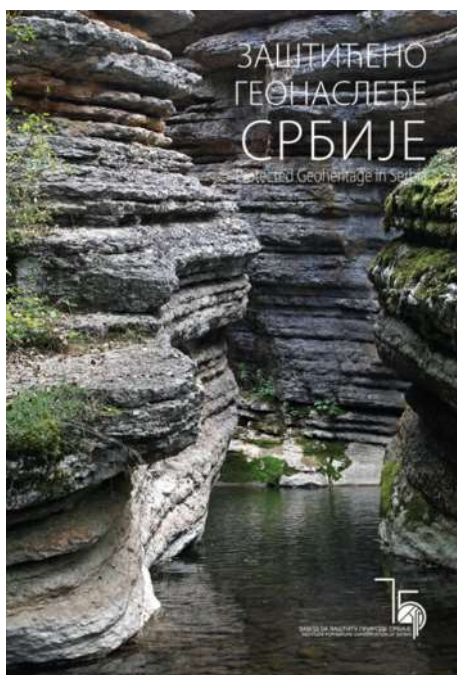

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- На позив РТС Редакције „Београдска хроника“ Удружење је учествовало у изузетно гледаној емисији дана **10.08.2022. године**. Емисија је била посвећена заштићеним добрима Града Београда и у студију је говорила Секретар Секретаријата за заштиту животне средине Ивана Вилотијевић, а уредици су препознали Удружење „Еколошки порет Земун“ као савесног Управљача два заштићена подручја на обали Дунава, тако да су желели да снимају на локацији ЗП “Земунски лесни профил”. Напомиње се да је након ове емисије ниво позива значајно повећан, односно дошло је до повећане афирмације лесних профила.

- Поводом 75 година постојања Завода за заштиту природе Србије, издате су три монографије „**ЗАШТИЋЕНО ГЕОНАСЛЕЂЕ СРБИЈЕ**“, „**ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ**“ и „**ЗАШТИЋЕНЕ БИЉНЕ ВРСТЕ**“ (<https://zzps.rs/>).

Монографија **ЗАШТИЋЕНО ГЕОНАСЛЕЂЕ СРБИЈЕ**, представља другу књигу из едиције **ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА СРБИЈЕ**, која је објављена поводом обележавања 75 година рада Завода за заштиту природе Србије. Књига на прегледан начин представља 75 објеката геонаслеђа, и то по поглављима: геолошки, стратиграфски и палеонтолошки локалитети, геоморфолошки феномени, водопади и слапови, спелеолошки објекти, туристичке пећине, извори и врела, хидролошки феномени, док су посебно приказани објекти геонаслеђа у већим заштићеним природним добрима. Већина њих су заштићени у статусу споменика природе. У посебном поглављу, дат је и приказ јединог геопарка у Србији под заштитом UNESCO-а, Геопарка „Ђердап“. У уводном делу књиге описано је и шта све чини геолошке карактеристике Србије, рељеф Србије, и како се

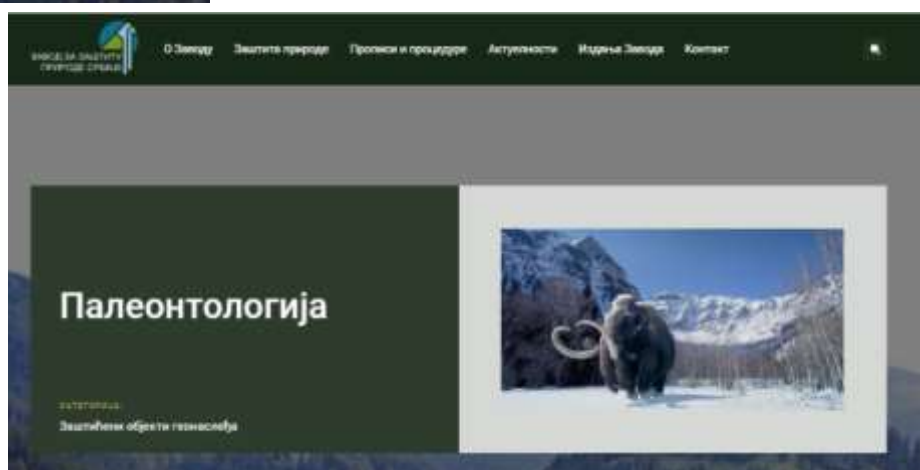
Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

спроводи заштита геонаслеђа. Сваки објекат геонаслеђа, поред описа, илустрован је врхунским фотографијама и представља јединствену књигу за промоцију природних лепота Србије у земљи и свету. Аутори: Марина Илић, Срђан Маринчић, Милорад Кличковић, Драган Нешић, Мирјана Тимотић, Марија Парезанин, Тара Обрадовић; Уредници: Марина Илић, Срђан Маринчић; Година издања: 2023.

Део монографије посвећен Лесном профилу Капела у Батајници се налази на 40-41 страни, а Земинском лесном профилу на 38-39 страни.

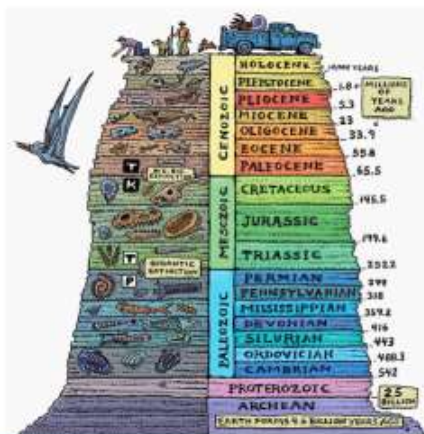

Такође, на сајту Завода на станици Заштита природе / Заштићени објекти геонаслеђа / Палеонтологија, налазе се подаци на којима се налази Студија заштите (<https://zzps.rs/wp-content/uploads/2022/09/Lesni-profil-Kapela-u-Batajnici.pdf>) и фотографије Срђана Маринчића.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Геолошка временска скала

Врста заштите	Назив заштићеног подручја	Општина	Категорија заштите	Површина заштите			Датум успостављања заштите	Категорија заштите
				ha	ar	m ²		
ГД	Пребреза	Земун	Пребреза	0	00	0.14.2.02	II	
ПЗ	Миоценски спруд на Ташмајдану (Нова пазва, Машинско мајдан, Земунски)	Београд-Земун	Својим Врста	0	0	0.10.2.09		
ПЗ	Морски миоценски спруд - профил, јужна деловима Пребреза на Калемегдану (Нова пазва, Калемегдански)	Београд-Српска Грца	Српска Грца	0	1	0.20.2.09		
СП	Лесни профил Капела у Батајници	Београд-Земун	Батајница	0	40	24.28.3.14	III	

Акти о заштити

- Решење о заштити Калемегдански рт
- Решење о заштити капела у Батајници
- Решење о заштити Миоценски спруд
- Решење о заштити Земунски лесни профил
- Уредба о заштити Пребреза

Изводи из студија заштите

- Калемегдански рт
- Лесни профил Капела у Батајници
- Машин мајдан
- Миоценски спруд Ташмајдан
- Пребреза
- Земунски лесни профил

Лесни профили – Земун, Батајница (фото: С.Мврчић)

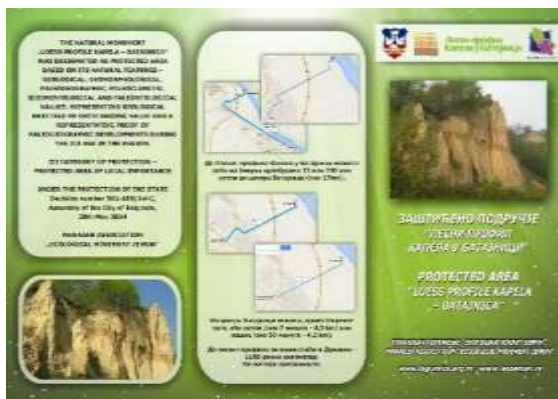
Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

4.4 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- ПРОМОТИВНИ МАТЕРИЈАЛ

Промотивни материјал се сматра најбољим и најподесијим начином за промоцију, поготовто ако се дели циљним групама којима је упућена порука представљена на упечатљив, разумљив и једноставан начин. Управљач је у току 10 година припремио и израдио више хиљада флајера, лифлета, брошура, платнених торби и мајица:

ФЛАЈЕРИ

У 2014 за потребе обавештавања власника, корисника и заинтересованих страна о успостављању заштићеног подручја, одштампано је 100 промотивних флајера ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“, са циљем да се сви заинтересовани повежу и укључе у систем заштите заштићеног подручја. Делови текста су дати и на енглеском језику.

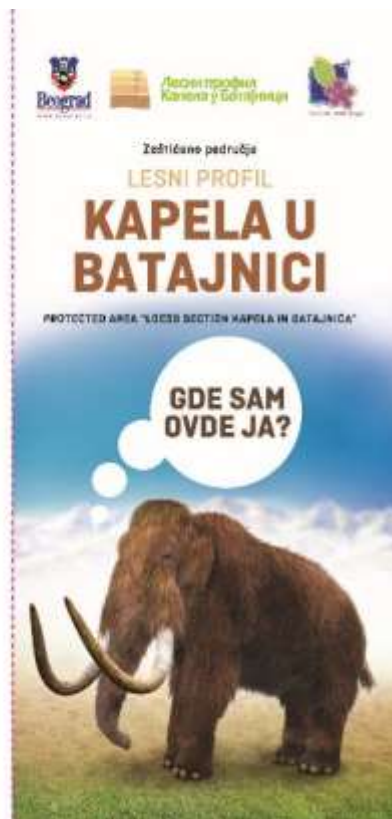
У 2017. израђен је и одштампан флајер „Где сам овде ја?“ у 3.000. комада, као један од најтраженијих флајера од стране посетилаца заштићеног подручја.

ЗП "Лесни профил Капела у Батајници" се налази у Батајници (Дарувар) на обали Дунавa. До центра Батајнице можете доћи у Земуну користећи линију 73 / 708 (линејка са станицама Млаке Југославије) и аутомобилом (око 17 km). Капела је највећи познатије одлике овог бр. km. Ова одлика води Савски пут и може се из аутомобилом јавног саобраћаја (око 100 m) или пешком (око 100 m) доћи до ње. У овом профилу се налази и познати "Земунски камен" (пешка) и обележје (аутомобилно) око Дунавa (називају се). До нас се може доћи и аутомобилом - 1888 метри километара. Једна не постоји путева.

Иницијатор: Друштво "Еколошки покрет Земун"
 Менаџер: Асоцијација "Еколошки покрет Земун"
 www.lesniprofil.org.rs

У 2023. години припремљен је и одштампан флајер о птицама „Птице лесних профила Београда“ који су орнитолошким мониторингом 2017. године забележене на заштићеном подручју у 845 комада.

ГНЕЗДАРИЦЕ ЛЕСНИХ ОДСЕКА

Све ове врсте се гнезде у рупама у стањеном лесу. Било кованјачно дрвено, било појединачно.

Ирваница - Myiophobus
Мала и лепица сова, често остаје на дрву.
Гнездо се подвештава у шибеном дрвеном, а јаја се поставља у вањњу. Стањарица. Од јуна до краја августа до 25-28 јаја.

Водњак - Alcedinthe
Светлоплава леба, најчешће се налази на крајевима гудри и грбана. Јаја се налази у правокосним, дубоко изребан. Наставља да се ставља обила. Стањарица. 17-18 јаја (од јуна до краја августа).

Пчеларица - Meropsia
Жута птица, плава глава и грбана, често се гнезде у шибеном дрвеном, ретко у шибеном дрвеном и на крајевима. Стањарица. 15-19 јаја.

Ветреница - Falco tinnunculus
Ова птица долази из реке, проналази се по шибеном дрвеном у месту. Гнездо се подвештава у шибеном дрвеном у лесним одсекима. Најчешће се гнезде на крајевима. Стањарица. 15-18 јаја.

Чавка - Corvus corax
Ова птица долази из реке и крајевима. Гнездо се подвештава у шибеном дрвеном и на крајевима. Стањарица. 30-34 јаја.

Бреленица - Alcedinthe
Ова птица долази из реке, проналази се по шибеном дрвеном и на крајевима. Стањарица. 15-18 јаја.

Водњак - Alcedinthe
Ова птица долази из реке, проналази се по шибеном дрвеном и на крајевима. Стањарица. 15-18 јаја.

Пчеларица - Meropsia
Ова птица долази из реке, проналази се по шибеном дрвеном и на крајевима. Стањарица. 15-19 јаја.

Ветреница - Falco tinnunculus
Ова птица долази из реке, проналази се по шибеном дрвеном у месту. Гнездо се подвештава у шибеном дрвеном у лесним одсекима. Најчешће се гнезде на крајевима. Стањарица. 15-18 јаја.

Чавка - Corvus corax
Ова птица долази из реке и крајевима. Гнездо се подвештава у шибеном дрвеном и на крајевима. Стањарица. 30-34 јаја.

ЗАНИМЉИВИЕ ВРСТЕ ЛЕСНИХ ОДСЕКА У ЗЕМУНУ И БАТАЈНИЦИ

Датум посете: _____

Обавезити оне које сте видели у подручју заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“ и „Земунски лесни профил“.

Лебја брб - *Ceryle alcyon* Пчеларица - *Meropsia*
 Рибарска лисица - *Aythya boschas* Мали рибар - *Mergellus boschas*
 Велики рибар - *Pelecanus boschas* Ова чавка - *Ardeonca*
 Мала бела чавка - *Bregetonca* Погода - *Actithypoleucos*
 Обична гавран - *Chroicocephalus boschas*
 Бела брб - *Chlidonias boschas* Обична чавка - *Sterna boschas*
 Губреница - *Columba boschas* Ирваница - *Myiophobus*
 Црна чавка - *Ardeonca* Водњак - *Alcedinthe*
 Пчеларица - *Meropsia* Ветреница - *Falco tinnunculus*
 Чавка - *Corvus* Чавка - *Corvus*
 Ова чавка - *Ardeonca* Бреленица - *Alcedinthe*
 Сива чавка - *Ardeonca* Велика сива - *Pelecanus*
 Дугорога сива - *Ardeonca* Чавка - *Corvus*
 Бела гавран - *Chroicocephalus* Погода - *Actithypoleucos*
 Лебја брб - *Ceryle alcyon*

Управљач: Удружење „Еколошки покрет Земун“
www.leszemun.rs
www.lejumka.org.rs

ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ „ЗЕМУНСКИ ЛЕСНИ ПРОФИЛ“

ПТИЦЕ ЛЕСНИХ ПРОФИЛА БЕОГРАДА

Пчеларице

УПОЗНАМО ПТИЦЕ ЛЕСНИХ ОДСЕКА БЕОГРАДА

Уз помоћ од Земунског дрвеног, средњег и великог дрвеног профила од 40 до 80 метара дуги лесни одсек, најчешће дугачине од 50 до 100 метара. Прозорак је толико мали да се може видети само у случају да се налази у близини дрвеног профила „Земунски лесни профил“. Не, такође истраживача парадокса показује да је и стањарица птица, нарочито дугачина, односно она која је се гнезде у рупама у дрвеном или у стањеном лесу.

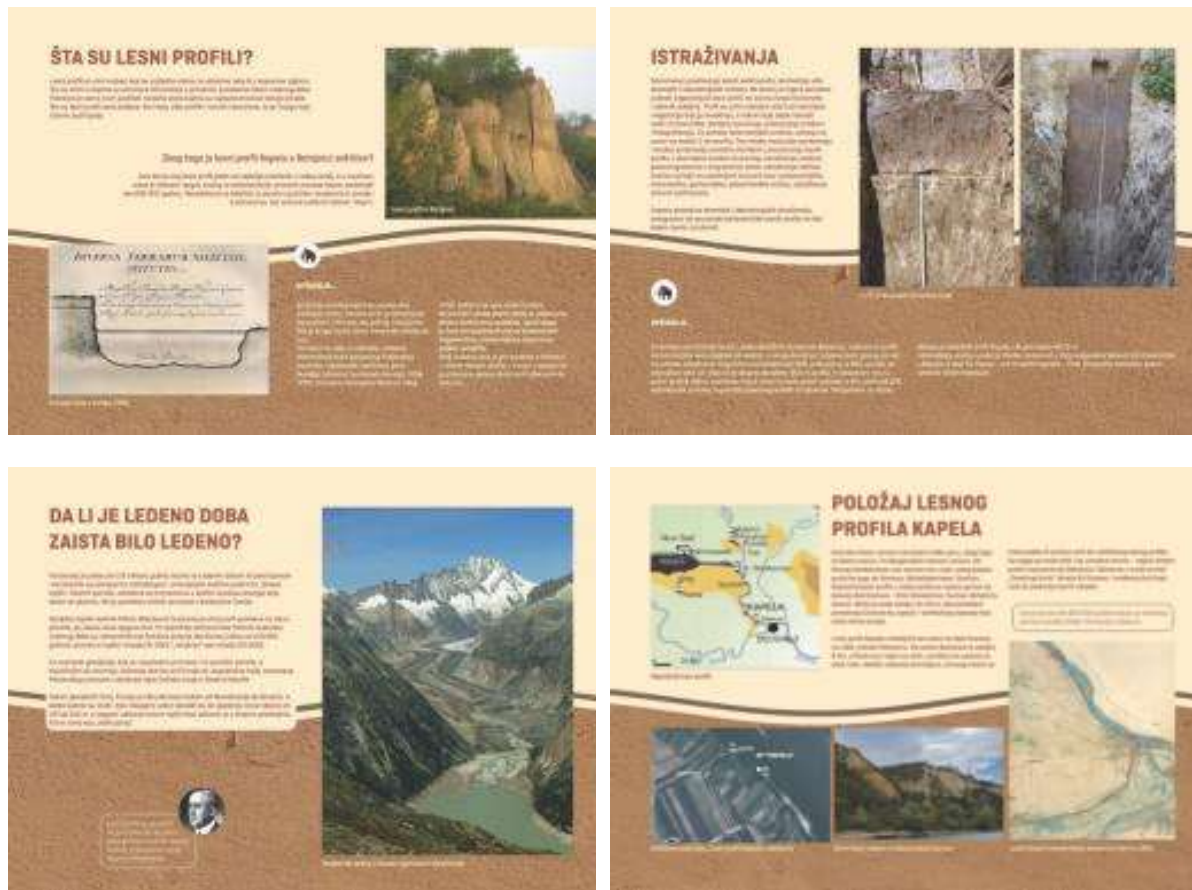
Године 2017. изведено је прво истраживање птица ова два заштићена подручја. У првом пољском годишном извештају оје око 65 врста. На лесним профилу је пронађено највише дрвеног старог рупа у којима су се гнезде лебјенице, а све остале су овог пута били ретко присутне, али у великом броју малог броја. Од најчешће пронађених дрвеног лесна, додато су стањарица и велика сива. Мимо тога, постоје и друге врсте које се налазе на дрвеном профилу (у дрвеном профилу) и обично се налазе у великом броју на дрвеном профилу и дрвеном профилу.

БРОШУРЕ

У 2017 години израђена је брошура ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“. Информације су дате на два нивоа, популаристички - за шире масе које никад нису чуле ни за лес ни за лесне профиле, као и за студенте и стручну јавност - уколико постоји веће интересовање о темама обрађеним у брошури. Издвојене су и занимљивости, са циљем да пробуде интересовање читалаца, а посебна пажња је посвећена и одабиру фотографија и дизајну, као би представљене информације биле представљене што интересантније и илустративније. У тексту се даје само приказ неколико страна и фотографија одштампаних брошура, а брошура у целини се прилаже уз овај извештај. Брошура садржи корице и 12 страна, одштампана је у 500 комада.

МАЈИЦЕ (2015, 2017, 2019, 2021, 2023)

Познато је да су мајице као одевни предмет постале популарне и као промотивни материјал који има употребну вредноост. Грађани често очекују да их добију на сваком догађају који се у јавности организује. Управљач редовно за традиционалну манифестацију „Дани леса“ припрема промотивну мајицу са новим дизајном и од квалитетног материјала. Мајице се израђују од најмањих бројева за децу предшколског узраста до мајица за одрасле у више величина. Годишње се набављало, штампало и делило 80-90 комада мајица „Дани леса“. Првенствено се деле учесницима манифестације „Дани леса“, потом учесницима у заштити, најпре Секретаријату за заштиту животне средине и домаћинима на студијским путовањима.

У годинама 2015, 2017, 2019, 2021 и 2023 када је ЗП „Лесни профил Капела“ био домаћин обележавања „Дана леса“ израђено је и подељено преко 400 комада мајица, а 2021 је одштампано и 80 маске за лице, а на радионици украшено је још 30 маски за лице.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

ДАНИ ЛЕСА

Заштићени лесни профил Капела - Батајница, 24. јун 2023.

ПРОМОТИВНЕ ТОРБЕ (2015)

У 2015. години у циљу промоције ЗП „Лесни профила Капела у Батајници“, а поводом реализације радионице „Хербаријум биљака лесних профила Београда“ израђено је подељено учесницима 100 комада промотивних торби –цегера.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

ЗД АПЛИКАЦИЈА – „Прозор у ледено доба“ (2019,2020)

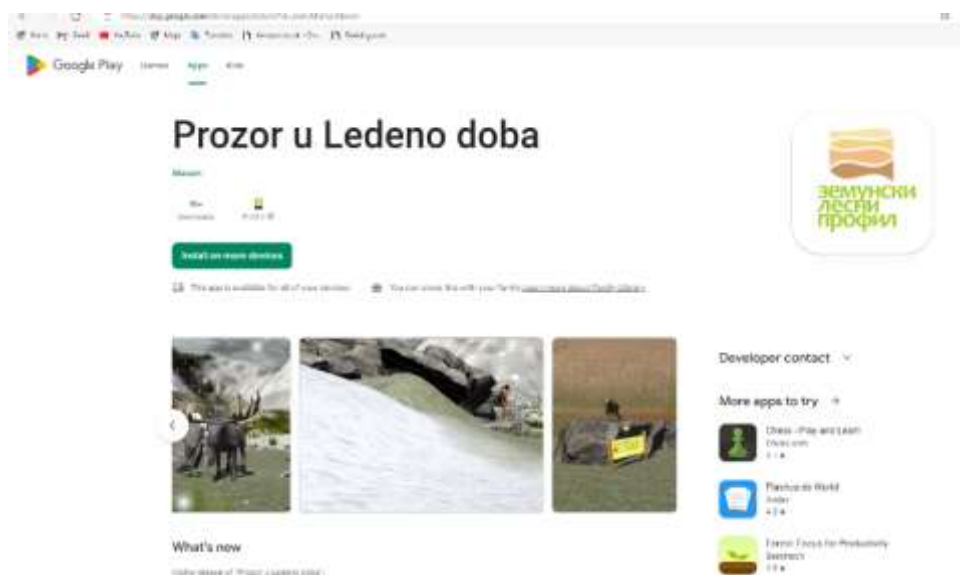
За потребе промотивних радионица организоване су активности на надоградњи апликације проширене реалности "Прозор у ледено доба" са још једним порталом у оквиру реализације ГПУ за ЗП „Земунски лесни профил“, али је апликација коришћена и за промоцију ЗП „Лесни профил Капела У Батајници“.

Под покровитељством Министарства за заштиту животне средине **2019. године** реализована је апликација "Прозор у ледено доба". У оквиру апликације развијена су 4 портала у коме се налазе 3D модели животиња Леденог доба. У оквиру сваког портала може се прелазити из глацијалног у интергласијални период. У току **2020. године**, у оквиру реализације Годишњег програма извршена је надоградња апликације са још једним порталом у коме је оживљен инфографик о настанку леса.

За нови ниво тј. надоградњу апликације било је потребно програмирање и тестирање апликације која садржи нове елементе. Неки од нових 2D елемената су морали додатно да буду прерађени из отворених фајлова како би се уклопили у окружење за овакав вид презентације. Одређени детаљи у виду текста су додатно анимирани и кроз код намештени да се временски или кроз активацију корисника активирају. Надограђен је кориснички интерфејс који покреће додати садржај тј. ниво. Тестрано је више верзија апликације са различитим 2D и 3D елементима (оптимизација) да би се постигао најоптималнији и ефикаснији резултат.

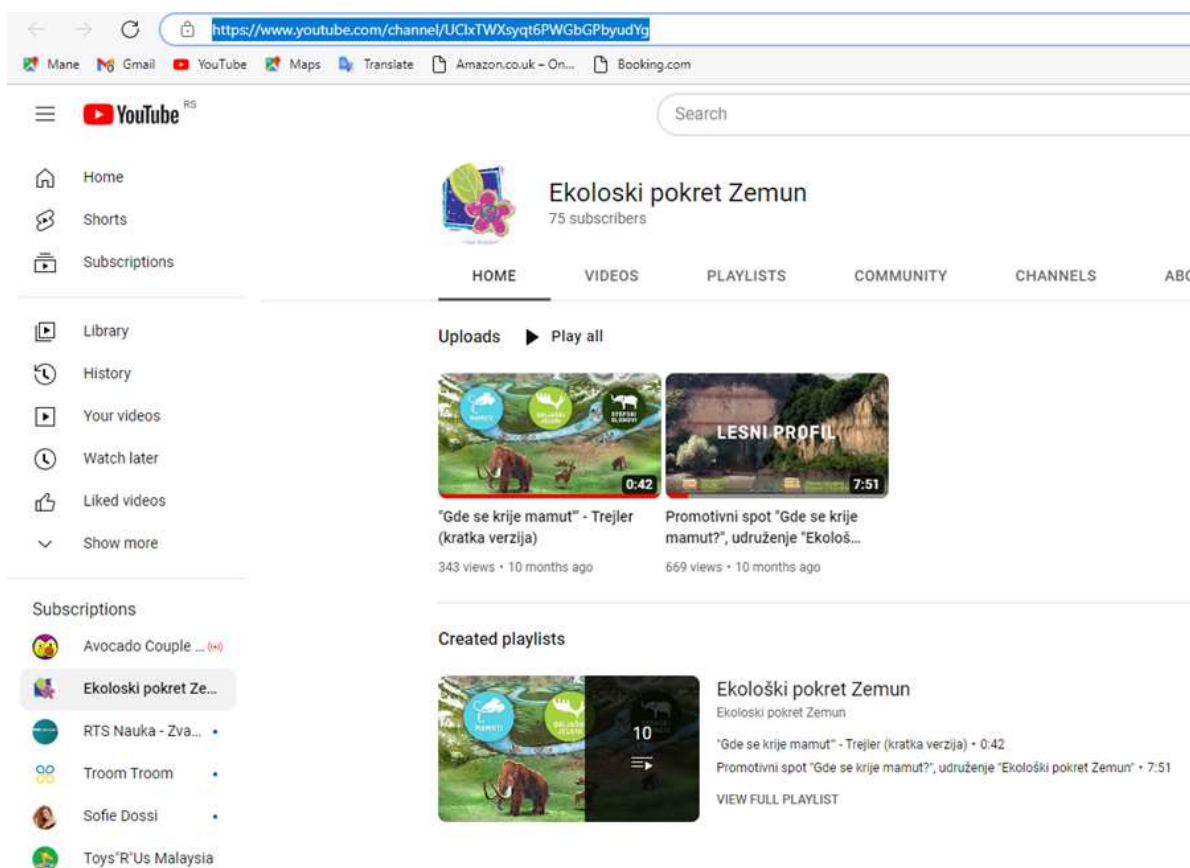
Апликација проширене реалности за андроид телефоне „Прозор у ледено доба“. [Prozor u Ledeno doba - Apps on Google Play](#) је била доступна преко Google Play-а.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Промотивни спот „Где се крије мамут?“ (2021)

Промотивни спот „Где се крије мамут?“ [Ekoloski pokret Zemun - YouTube](https://www.youtube.com/channel/UCkxTWXsyqt6PWGbGPbyudYg) Израда спотова је детаљно описана у поглављу 5.1.

4.5 ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА –ПРОМОЦИЈЕ НА САЈМОВИМА, ФЕСТИВАЛИМА И КОНФЕРЕНЦИЈАМА

Промоција заштићеног подручја реализована је сваки пут када се указала прилика, или личним учешћем представника Управљача или слањем промотивног материјала (тако су послати линкови промотивног спота за објављивање у брошури „Европски дана баштине“, плакат на Фестивалу науке и технике, банер на Сајму екологије на штанду Министарства заштите животне средине и сл. активностима).

- Резултати радионице „Улепшај лутку“ су представљени у оквиру презентације др Срђана Белија на **4. Српском конгресу географа одржаном на Копаонику 7-9. Октобра 2015. године.**
- У оквиру манифестације **“Дани Европске Баштине у Београду 2018 године”** оргнизован је обилазак Заштићеног Подручја “Лесни профил Капела у Батајници”

- На Географском факултету у Београду одржана је манифестација „У сусрет планети земљи“ **24. априла 2018. године** поводом обележавања Дана планете Земље. Удружење „Еколошки покрет Земун“ је учествовало у делу под називом “Сајам организација и институција које се баве заштитом и унапређењем животне средине”.

- На **Сајму туризма 2018. године** Управљач је учествовао на штанду Града Београда

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

- На Фестивалу науке и технике **2018. године** Управљач је учествовао по позиву заједно са Хидрометеоролошко- геолошком школом „Милутин Миланковић“

- Уружење “Еколошки покрет Земун” је **2019. године**, као Управљач, учествовало на Сајму екологије на штанду Министарства заштите животне средине, где су публикације имале велики значј, као промотивни материјал који се делио посетиоцима. Такође Удружење „Еколошки покрет Земун“ представио се са промотивном 3Д апликацијом „Прозор у ледено доба“ која је доступна за све грађане путем телефона.

5 САРАДЊА

5.1 САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Током ових 10 година Управљач је успоставио одличну сарадњу са Институцијама за заштиту животне средине. Заједничким радом, успевамо да заштићено подручје штитимо, уређујемо, проучавамо и промовишемо, а још нас чека пуно посла.

Управљач редовно позива представнике градских **Секретаријата за заштиту животне средине и Инспекцијеске послове**, као и **Завода за заштиту природе Србије**, а труди се и да колико може укључи представнике Министарства заштите животне средине, на све активности. Тражи од њих услове, мишљења, сагласности, препоруке приликом конкурсана код других финансијера и сл. Управљач их, такође, редовно обавештава и о проблемима тражећи заједничка решења. Захваљујући великој укључености у рад управљача, Институције за заштиту средине, на тај начин имају и добру контролу на спровођењу планираних активности и радова Управљача.

2017. године извршен је обилазак заштићеног подручја од стране представника Завода за заштиту природе Србије, добијени су услови за израду пројектне документације **рекреативно-едукативне стазе** 03 бр. 019-1945/2 од 7.09.2017. године и услови за постављање дрвеног степеништа и рукохвата 03 бр. 019-1946/2 од 7.09.2017. године. По добијању услова, прикупљене су понуде и после одабира подизвођача извршен је обилазак терена ради бољег сагледавања терена. Такође, у току израде пројектне документације вршене су сталне консултације.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Посета еколошке инспекције (2019) - Управљач је припремио сву потребну документацију приликом посете еколошке инспекторке.

Сарадња са Министарством заштите животне средине

Управљач је током десетогодишњег периода конкурисао и код других финансијера, покушавајући да обезбеди додатна средства која су коришћена за промоцију заштићеног подручја.

Година	Назив пројекта, опис	Финансијер и резултати
2019	<p>Прозор у ледено доба – апликација проширене реалности</p> <ul style="list-style-type: none"> Израда андроид апликације „Прозор у ледено доба“ – 3Д анимација Израда и штампа промотивних флајера (1.000 ком) <p>Израда је обухватила: управљачке интерфејс елементе, припрема 3Д елемената унутар апликације, 10 животиње, неандерталац, моделе окружења леденог и топлог доба, анимирање 3Д модела, програмирање, постављање апликације на Google play store, отварање Google play налога за Еколошки покрет Земун.</p>	<p>Финансијер: Министарство заштите животне средине</p> <p>Конкурс: Јавни конкурс за доделу средстава за подршку пројектима цивилног друштва у области заштите животне средине у 2019. години</p> <p>Партнери: Чланови стручног тима</p> <p>Писмо подршке: Секретаријат за заштиту животне средине</p> <p>Повећана заинтересованост код младих и шире јавности за разлог заштите ЗП „Земунски лесни профил“ и приближавање информација о настанку и значају леса, као и климатским променама на планети Земљи.</p>
2019		
2019		
2019		

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Година	Назив пројекта, опис	Финансијер и резултати
2021	<p>Пројекат „Где се крије мамут?“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Израда промотивног спота „Где се крије мамут“ – краћа и дужа верзија • Организација промотивног догађаја <p>Промотивни спотови су постављени на сајту Управљача и you-tube каналу Удружења, а линк је објављен и на сајту Српског геолошког друштва. Спотови су урађени са титлом на српском језику да би се омогућило деци са оштећеним слухом да могу да их прате.</p> <p>Учесници на промоцији: Представници МЗЖС; ГСЗЗЖС, ЗЗПС, РГФ, ГФ, ПМФ, Специјалне ОШ „Радивој Поповић“</p>	<p>Финансијер: Министарство заштите животне средине</p> <p>Конкурс: Јавни конкурс за доделу средстава за подршку пројектима цивилног друштва у области заштите животне средине у 2021. години</p> <p>Сарадници: Српско геолошко друштво и чланови стручног тима</p> <p>Писмо подршке: Секретаријат за заштиту животне средине</p> <p>Повећан ниво знања о ЗП „Земунски лесни профил“ и ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ .</p>
2021		 <p>Промоција спота „Где је овде мамут?“ 18.04.2021. (13)</p>
2021	 <p>https://sgd.rs/gde-se-krije-mamut/</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=hF6AmWw1Chw&t=1s</p> <p>http://www.lagumica.org.rs/2021/12/25/promotivni-spot-gde-se-krije-mamut/</p>	

5.2 САРАДЊА СА ЛОКАЛНИМ СТАНОВНИШТВОМ, ВЛАСНИЦИМА И КОРИСНИЦИМА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Управљач ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ успоставио је добру и пријатељску комуникацију са локалним становништвом током свих 10 година управљања и старања о заштићеном подручју. Такође, успостављена је добра сарадња са локалним предузетницима који у близини заштићеног подручја имају угоститељске објекте, као и са најближим суседима.

Током протеклих десет година успостављене су добре и пријатељске везе са локалним становништвом које је показало веће занимање за лесни профил, а поготово након чишћења и уређења локације, обележавања, постављања реквизита и пратећих табли у оквиру трим стазе „Стаза знања“, а нарочито након изградње и монтирања малих и великих степеница које омогућавају бољи приступ подини профила и обали Дунава.

5.3 САРАДЊА СА ПОСЕТИОЦИМА

Постављањем табли Управљач је желео да свим посетиоцима покаже да је ова локација под заштитом, да се редовно чува и одржава, да има изузетан значај за све грађане и да је пожељно да се сви старамо о заштићеном добру. Посетиоци, понајвише пецароши веома често бораве на уређеном и заштићеном простору, које пружа добру локацију у природи уз Дунав где проводе слободно време.

5.4 САРАДЊА СА НАУЧНИМ И ОБРАЗОВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

У циљу бољег разумевања значаја које имају лес и лесни профили, а самим тим и заштићено подручје, Управљач је успоставио сарадњу са проф. др. Љупком Рундићем и проф. др. Млађеном Јовановићем, што је резултирало потписивањем:

- Меморандума о сарадњи са Рударско геолошким факултетом Унивезитета Београд;
- Меоморандумом о сарадњи са Природно математичким факултетом Универзитета Нови Сад.
- Успостављена је сарадња са Географским факултетом Унивезитета Београд
- Успостављена је сарадња са САНУ Институт „Јован Цвијић,,

Управљач „Еколошки покрет Земун“ успоставио је веома блиску и успешну сарадња са научним радницима: проф. др Иван Новковић, проф. др Виолета Гајић, др Тивадар Гаудењи, др Милица Рат.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Како је за Управљача важан сегмент рада на образовању младих поготово ученика успостављена је сарадња са Београдским гимназијама, Земунском гимназијом, Економском школом „Нада Димић“, Хидрометеоролошко геолошком школом “Милутин Миланковић“. Такође, успостављена је добра сарадња са основним школама у Земуну и ПУ „Сима Милошевић“ из Земунa.

Због остварене успешне сарадње приликом прославе **125 година постојања, Српско геолошко друштво је 2017. године** Управљачу уручило поклон монографију и значке СГД.

Управљачу је **2017. године** уручена захвалница Географског факултета у Београду за дугогодишњу успешну сарадњу и допринос развоју науке и наставе.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

5.5 САРАДЊА СА УПРАВЉАЧИМА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА БЕОГРАДА И ДРУГИХ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ИЗ ОКРУЖЕЊА

У циљу добијања нових знања и искустава у раду на заштити природних добара Београда, Управљач је током реализације овог Плана организовао радионице- Састанке са управљачима заштићених подручја у Граду Београду. Састанци су реализовани у сарадњи са Секретаријатом за заштиту шивотне средине, имајући у виду добру праксу Секретаријата да једном годишње окупи све управљаче. Удружење „Еколошки покрет Земун“ је у оквиру реализације Програма управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ за 2016 и 2022. годину, заједно са Секретаријатом организовао радионице за управљаче заштићених добара на територији Града Београда.

Управљач "Еколошки покрет Земун" је учествовао у раду професионалних удруживања управљача на Радионици која је одржана 14.10.2016. године у Обреновцу у организацији Управљача ЈП ЗЖС Обреновац који управљају ЗП "Обреновачки забран" и ЗП Споменик природе „Група стабала хроста лужњака и Јозића колиба“. Поред упознавања са радом Управљача из Обреновца и обиласком заштићених добара дискусија се водила и о Правилнику о наднадама. Закључак свих присутних да треба наставити са припремом докумената за увођење надокнаде за посетиоце на локацијама заштићених подручја које испуњавају услове и у складу са Законима и прописима из области финансија.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

У радионицама су учествовали: Секретаријат за заштиту животне средине и представници управљача заштићених добара на територији Града Београда: Арборетум Шумарског факултета, Јавно Предузеће за заштиту животне средине Обреновац, ЈКП „Зеленило Београд“, Рибњак „Мика Алас“, ГО Барајево, Удружење „Центар за очување и заштиту животне средине“, Секретаријат за инспекцијске послове –Сектор за заштита животне средине, Завод за заштиту природе Србије.

5.6 САРАДЊА СА МЕЂУНАРОДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

- **Сарадња природним резерватом „Дунав-Драва“ у Мађарској.** У циљу успостављања интегралног управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ показало се сврсисоходним да се обиђу и погледају лесни профили на десној обали Дунава који се налазе у Мађарској.

Студија заштите коју је урадио Завод за заштиту Србије у једном делу упоређује лесне профиле у Батајници са лесним профилем Пакш, који је истраживан у више наврата. У сарадњи са стручњаком Tivadar Gaudeny из САНУ Института “Јован Цвијић” успостављен је контакт са Природним резерватом „Дунав-Драва“ који управља лесним профилем **Dunaszekcsői** и власником циглане у месту Пакш, где се налази лесни профил “Пакш”.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Узводно од Мохача налази се резерват природе **Dunaszekcsői Lössfal Természetvédelmi Terület** који је заштићен 1998. године (део НП Дунав Драва) у површини од 6,8 хектара, поред Дунава налик на Гардош у Земуну. 2008 и 2011. године дошло је до отцепљивање великих блокова леса у Дунав, након чега су изведени радови на санацији чиме је покушано да се процес отцепљивања заустави, а локација је затворено за јавност.

У оквиру овог пута извршен је обилазак лесног профила **Dunaszekcsői Lössfal Természetvédelmi Terület** који се налази у оквиру НП Дунав-Драва и обилазак лесног профила Пакш, са којим се упоређује лесни профил Капела у Батајници. Учесници су стални сарадници Управљача са Рударско геолошког Факултета у Београду, Географског факултета у Новом Саду и САНУ, као и Секретаријат за заштиту животне средине.

Сарадња са научним тимом из Републике Кине. Управљач је у маниру доброг домаћина **2019. године** дочекао екипу научника из Кине у пратњи истраживача са ПМФ-а из Новог Сада.

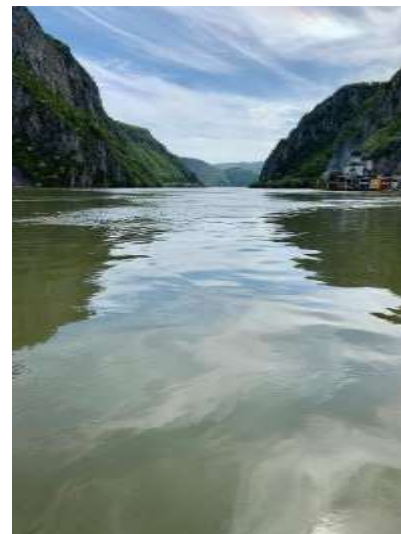

5.7 САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ „ЂЕРДАП“

Важно је напоменути да су посете другим сродним природним добрима у региону и код нас, показале да размена искустава и добре праксе представља значајан допринос у раду на унапређењу и заштити заштићених подручја којима управља Удружење „Еколошки покрет Земун“.

Студијско путовање је реализовано **21.04.2022. године** као једнодневна посета првом **Геопарку „Ђердап“** у Србији. Том посетом настављена је досадашња сарадња између управљача Удружења „Еколошки покрет Земун“ и Националног парка „Ђердап“.

Запослени у геопарку су настојали да се обиђе неколико битних локација које су представљале значајан допринос да УНЕСКО прихвати кандидатуру НП „Ђердап“ и да га прогласи 46 геопарком у свету. Посебно важне геотачке које смо посетили су: Бољетинска река, видиковац Плоче, Велики и Мали казан у Ђердапској клисури на најлепшем делу, Трајанову таблу и на румунској страни исклесану фигуру „Децабала“.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

У студијском путовању и посети НП “Ђердап” и првом геопарку у Србији су учествовали представници: Секретаријата за заштиту животне средине, Завода за заштиту природе Србије, као и чланови и сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“

Студијско путовање “Ђердап 2022.”

*“Лесни профил Капела у Батајници - научноистраживачки потенцијал у сарадњи са Геопарком Ђердап”
Мирон, видиковац Плоча, 21. април 2022.*

5.8 САРАДЊА СА СПЕЦИЈАЛНИМ РЕЗЕРВАТОМ ПРИРОДЕ „ЗАСАВИЦА“

Студијско путовање и обилазак НП „Фрушка гора“ и СРП „Засавица“ реализовано је као једнодневна посета **2024 године**. Том посетом успостављена је сарадња са удружењем „Покрет Горана“ из Сремске Митровице који су стараоци и управљачи на Специјалном резервату природе „Засавица“ као прва невладина организација која је добила на управљање заштићено добро у Србији. Учесници студијског путовања су током боравка обишли Визиторски центар СРП „Засавица“, а у пратњи стручног водича пловили су бродом „Умбра“ и возили се електричним аутобусом - „Сафари возња“. Обилазак и воденим и копненим делом специјалног резервата природе значајно је унапредио знања свих учесника у погледу управљања природним добром који пружа уточиште многобројним рибама, птицама а понајвише животињама од којих се највише помињу магарци, коњи и говеда.

Може се констатовати да су запослени изузетно посвећени очувању националног блага када су у питању заштићене врсте риба, биљака и животиња, као и да нам свима могу бити узор доброг управљача.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА - студијско путовање 2024.

СРП "Засавица", 14. јун 2024.

ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА - студијско путовање 2024.

СРП "Засавица", 14. јун 2024.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

Осим Засавице, организована је посета НП „Фрушка гора“ и посећено је језеро Бешеново и антички извор „Врањеш“. Предавач је био проф. др Млађен Јовановић, који веома добро познаје национални парк, а на Бешенову срели смо и групу геолога који су вршили геолошка истраживања.

ЛЕСНИ ПРОФИЛ КАПЕЛА - студијско путовање 2024.

Бели Камен, Бешеново, 14. јун 2024.

У студијском путовању, обиласку и посети Специјалном резервату природе „Засавица“ су учествовали представници: Секретаријата за заштиту животне средине, Завода за заштиту природе Србије, Секретаријата за инспекцијске послове за заштиту животне средине, као и чланови и сарадници Удружења „Еколошки покрет Земун“.

5.9 САРАДЊА СА НВО

Удружење „Еколошки покрет Земун“ од свог оснивања успоставља и развија добру сарадњу са другим НВО и удружењима, тако да је и као Управљач наставио ову позитивну праксу. Током 10 година Управљач је организовао многе посете и обиласке ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ понајвише из локалне заједнице, али и шире. Овде се наводе: „Туристичко друштво Земун“, Српско геолошко друштво, Клуб „Матичне културе Земун“, Удружења „Беодрагонс“, Ротари клуб Београд, Наутички клуб „Лиман“, Кајак кану „Змај“, WWF, Лига за орнитолошку акцију, Аде и одсеци код Сланкамена.

Управљач је у сопственој организацији учествовао у радионицама по позиву других организатора, некада као домаћин, а некада као гост, а све у циљу промоције заштићеног подручја.

Забележена је посета Спортског удружења „Беодрагонс“ ЗП „Лесни профил Капела у Батајници у 2021. и 2022. години приликом спуста и регате Дунавом од Старог Сланкамена до Земунa у оквиру пројекта под називом „Змајева еколошка регата“. У овом спусту учествовало је око 40 веслача који су у чамцима веслали Дунавом и обилазили природна добра. Том приликом су се зауставили на локацији ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ и уз пригодно предавање проф. др Млађена Јовановића се упознали са настанком и значајем лесних профила.

6 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање реализације Плана управљања 2014-2024 година спроведено је путем финансирања годишњих програма управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ што је регулисано чл. 13 Решења о проглашењу заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници“ и чл. 69 Закона о заштити природе. Средства су обезбеђена за сваку годину појединачно у буџету града Београда, путем Уговора о реализацији Годишњег програма управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ склопљеног између Града Београда- градске управе Града Београда, Секретаријата за заштиту животне средине и Удружења „Еколошки покрет Земун“.

Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем „Лесни профил Капела у Батајници“ за период 2014 - 2024. година

За потребе реализације десетогодишњег Плана Управљања ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“ 2014 -2024. буџет Града Београда је определио око 73.58% укупно уложених средстава.

У току 10 година Удружење је остварило приходе, учествовањем на конкурсима за суфинансирање код Министарства заштите животне средине за пројекте под називом „Прозор у ледено доба (2019. године) и „Где је овде мамаут“ (2021 године) којима су циљеви и главне активности биле промоција и презентација ЗП „Лесни профил Капела у Батајници“, што чини око 4,34 % укупно уложених средстава.

Удружење „Еколошки покрет Земун“ је такође за потребе реализације наведеног Плана учествовало са сопственим средствима и радним ангажовањем за потребе реализације мера и активности које нису финансиране из других извора финансирања, што чини око 22,08 % укупно уложених средстава.

Детаљ самосталног финансирања је израда банера, фотографисање, обезбеђивање опреме за рад као што су компијутери, штампачи, мобилни телефони, потрошан канцеларијски материјал и сл.

Руководилац Заштићених Подручја
Нада Ђурић

Председник удружења
Љиљана Марјановић